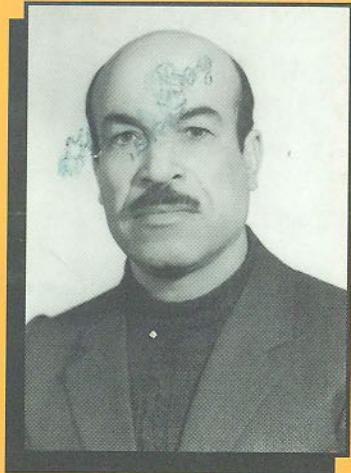


قَاتِنْ رَجُلْ سَيِّدْ نَجَارْ وَغُلوْ

سَيِّدْ جَاهْمَشْ إِنْدَلْ

س
Q 1107



QAT-QARISIQ

NAJJAR-OGLU



نشر اختر

تبریز - اول خیابان طالقانی، نشر اختر
تلفن: ۰۴۱۱-۵۵۵۵۳۹۳ و ۰۴۱۱-۹۱۱۴۱۶۶۸۹۷

قات قارىشىق

سەچىلەميش اثرلىرى

نجار اوغلو



نىڭ

١٣٨١

فهرست

صفحة	عنوان
٦	باشلانیش
١١	کوچوره‌م
١٢	دئدی یوخ
١٤	نیه لازم
١٥	حکایه
١٦	غزل
١٧	سئوله‌دیم بیر ماچی وئر
١٩	دهلی‌یم
٢٠	عدالت
٢٢	شاعرلیگ
٢٣	قره بخت
٢٤	ایتی شمشیرک
٢٥	کربیش کوره‌سی
٢٨	اینسان اولماز
٢٩	فاطمه سلطان
٣٠	٢٩ بهمن
٣١	علم
٣٢	دوغرو دونیا
٣٣	وحدت
٣٤	نه ائدیم
٣٥	اولاچ اوغلو اولاچ
٣٦	حو حقا ماشا

عطاییه، علی، ۱۳۱۱ -
قات قاریشیق / سچیلمیش اثرلر نجراو غلو(علی
عطاییه). -- تبریز:اختر، ۱۳۸۱.
۱۱۵ ص.

ISBN 964-6756-58-1

فهرستویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
۱. شعر ترکی -- ایران -- قرن ۱۴. الف. عنوان.

۸۹۴/۳۶۱۱
ق ۶۸۸
۱۳۸۱
PL۳۱۴/۲
۱۳۸۱

کتابخانه ملی ایران
محل نگهداری

ملحقات



شماره

قات قاریشیق (سچیلمیش اثرلر)
علی عطاییه (نجراو غلو)

چاپ اول / ۱۳۸۱ / ۱۰۰۰ جلد / ۱۱۶ صفحه / رقعی / ۷۰۰ تومان
مرکز پخش: تبریز، اول خیابان طالقانی، نشر اختر
تلفن: ۰۴۱۱ (۵۵۵۵۳۹۳) ۹۱۱ ۴۱۶ ۶۸۹۷

ISBN 964-6756-58-1

شابلک ۱-۵۸۵۶-۶۷۵۶

رئیس اول منه	٣٩
قارقالار	٤٠
نه نه میز	٤١
غزل شلواره	٤٣
عینالی	٤٤
پارادیر	٤٥
چاپقونچى حالا وار	٤٧
اولاردیک ملک	٤٩
جو جوقیله، قارقا(اوشاق شعری)	٥٠
آنا (اوشاق شعری)	٥١
قار (اوشاق شعری)	٥٢
قوق قولوقو	٥٣
قلیان	٥٥
یازيق ابن یازيق	٥٦
شارلاتان	٥٧
رادمود	٥٨
کاسا داشدی	٥٩
وطنه	٦٠
این دینگه، دینگه‌ها	٦١
ژاندارم له اوروچ	٦٢
آخرچار شنبه حکماواردا	٦٣
سیزه سلام گئیرمیش	٦٥
قیزقارقاوی	٦٦
سئو - سئویل	٦٧
تورتاریب باروت قوربان	٦٩

مزار	٧٠
آذربایجان	٧١
نبي السارقين	٧٣
استعمار	٧٤
بايرام گليري	٧٦
محكم دايقيم	٧٧
آذربایجان	٧٨
يئميشم	٨١
بامادر	٨٢
رياست	٨٥
آنا محبتي	٨٦
خوروز	٨٧
ايچديگين آندى	٨٩
توهروم نوحه‌سى	٩٠
يازاها	٩٣
يولوشدور	٩٥
حکماوار	١٠٠

بوزاماندا مللی دولت قورولدو
بولانلیقلار بییر آز زامان دورولدو

نجار اوغلو بیر ایل (قطران) مدرسه سینده تورکی دیلده درس آلیب سونرا
حکماواردا (فرقانی) آدیله خصوصى مذهبى مدرسه سینده بئش ایل درس
اوخويوب ائله کى شاعر يازير
مكتبه وئريدىك آيليقى درسيدهن اولمادى خبر
مدرسه يه قوييمايدىلاركى اوردا وار دينه خطر
سوووشدو عومرومون يازى ايمنى اوغول آيليمشام
من باشىما آغىرداشى اوز اليمىلە ساليمشام

آتاسىينىن ايشى آغىر اولدوغوناگوره (على) اونا ياردىم ائتمك زوروندا قالىب
أوناگوره امكانى اولمايىب درسىن باشا وئرسىن ناچار گوندوزلر اوخوماقدان ال
چكىپ گئچەلر سعدى نىن گولوستانىن اوخويوب و اوئىرە نمە يە باشلادى.

گونش اىلى سرباز گئىدip جناب سرگىر (مير اسماعيل مسيين) يىن
يارديميمىلە سوادسيز سرباز لارا يازىب اوخوماق اوئيرەتمەگى اوزنه ايش ائدىب
اوزوودە مطالعە دەن ال چكمە يېدىرىر، بئله کى يازير
سئۇينر قلبىم اگر چوخلارى سن تك دوشونە
اوخوييا علمى گۈزەل اوئيرەدە هم دورد بئشىنە
قىيرا زنجىر خرافاتى قانا ياخشى پىسى
عللەتى يوخ يئكمەل درس اوخوماقدان اوشونە

خدمتىدەن سونرا آقاسىلە نجارلىقا باشلايىب آخشاملار بالا باغدا شىر خورشىد
سالونوندا افتخارى حالدا نمايش لرده اشتراك ائدىب كىمىد اويونلاردا گۈزەل
رول لار اىفا ائتمىشدىر.

عين حالدا حضرت سيد الشهداء عليه السلامين عزادار هئيت لريندە فعال

اولوتانرىينىن آدiele

باشلانىش

اي وئرەن كورقوشادىۋادەنى
قاچاندا قواندا چاغىرىرىسىنى

عزيز و حورمتلى ادبىاتچىلار، شعر سۋەنلەر ئىنىزىدە اولان كتاب حاج على
عطائىئە (نجار اوغلو) حاج تقى نجارين اوغلو، استاد خليل نجارين نوهسى نىن
طنز شعرلىرىدیر.

نجار اوغلو گونش اىلى ۱۳۱۱ دە تبريزىن حکماوار محلە سینده دونيا يە
گلىب اوشاقلىقىدا (سېدە بگەم) خانىندا قرآنى اوخويوب سون زامانلاردا
دولتى (قطران) مدرسه سینە گئىدip دئمە ليكى كى اوزماندا قولاقى توكلولر يئنى
قورولموش مدرسه لرى تحرىم ائدىب اورادا اوخويىتلرى دىن سىز لىگە متهم
ائدىرىدىلر.

رحمتلىك آتاسى بوسۇزلە باخماراق اوغلۇنو او مدرسه يه قوييمىشدور.
بۇچاغلاردا، ايكىنچى دونيا محارىيە سى نىن اورتالارىندا اروسلار آذربايجانا
تجاوز ائدىب رضا شاه قاچىپ دىن و دىل آزاد اولدو.

اروسلارىن گلمەسى، رضا خانىن قاچىمىسى باعث اولدو آذربايجاندا مللى
حوكومت قورولوب آنا دىليمىزدە يازىلار، كىتابلار، روزنامەلر، باسىلىپ يايىلدى
كى شاعر حکماوار شعرىندە يازىر

قات قاریشیق

شرکت ائدبی اوره کده کی عشق و علاقه یه گوره مکه یه و کربلا یه و مکرر حالدا مشهدہ مشرف اولموشدو.

۲۲ یاشیندا بیر دوشونن خانواده نین قیزین حیات یولداش لیقینا سچیب و ایمدیه قدره کی یئتمیش یاشینا دولوبدور ایکیسی بیر لیکده شانلیک له عومور سووبوب، ادبیات ساحه سینده شاعرین کومک چیسی اولموشدو.

اون ایل آتسیله چالیشاندان سونرا ایگیرمی ایل حسن آغا بی مثلین اورتاق لیقیله بیاخانا آچیب بویاق چی لیقا مشغول اولموشدو بوزامخنلاردا وطنمیزدہ اسلامی انقلاب حرکتی باشلاییب دوام تاپدیقی شاعرین جوشغون احساستی جوشہ گلیب شعر یازماقا باشلایب، بیرینجی اثربن فعله عنوانی شعریله باشلیر:

هر دوره گلیب او ددا یانان فعله دی فعله

او ز حقینه بیگانه اینان فعله دی فعله
هم کرخانا هم جبهه دوشمنله دویوشدو
عشقیله وئرن جبهه ده جان فعله دی فعله

(نجار اوغلو) شعرلرینده و حکایه لرینده ملتی اینسانلیقا، بیرلیگه، علمه، هنره دعوت ائدبی جهله ن و خرافاتدان قوروماق ایسته بیز:
دیشیله درناقیله قاز جھالتین کوکونو
امید تانرییه با غلام موشاره یالوارما

ظولم و عدالت سیزیلیقا، با جاردیقی قدهر دویوشوب مولا سی على
علیه السلامین حکومتین آختاریر (آذربایجان) شعرینده یازیر:
هانی على حکومتی اصلاح ائده بو امتی
اجرا ائده عدالتی آذربایجان، آذربایجان
دویوشدهن، نیقاددان، کدھدن خالقی قورخودوب، صلح و سلامت و سعادته
چاغیریر:

قات قاریشیق

گر سینا بولبولون دئمیر قفسی
دونیادان بیفیشا بومبالار سسی
دوشونه بشرلر یاخشیله پیسی
آرزو ما چاتارام او گونو گؤرسم

بعضًا ده آتا - بابا سوزلرین گوزه ل بایاتیلار ائدبی کی یازیر:
سحر تزدهن باخ گوله
گول یوزوه گول - گوله
باشوا کول الحسن
اوچا کولوکدهن الله

بوگونه قدره یوزه یاخین طنز و گوزه ل حکایه لر (آغاج دلهن) امضا سیله
یازبیدیر کی بیر آزی جوالدوز مجله سینده و آذربایجان روزنامه سینده چاپ
اولوبدور:

شعرلرینده و حکایه لرینده هم آجیلیق هم شیرین لیک گوزه وورور
یازدیقلاری یوخسول لارین و مظلوم لارین اوره ک سوزلریدیر انقلاب سایه سینده
قوروolan شعر و ادب انجمن لرینده اشتراك ائدبی آذربایجان ادبیات
اوستادلارینین خصوصاً استاد یحیی شیدا محضرینده فایدا لانیب شعرلرینه
دوم و قوام وئرمیشدیر آتا - باباسی، عموم و عمماوغلان لاری نجار اولدو قینا گوره
علی عطائیه شعرده (نجار اوغلو) تخلوصون انتخاب ائدبی بوا دیله ۵ جلد کتاب
چاپا وئرمیشدیر.

ایمدى کاغاذ و چاپ هزینه سی باها اولدو قو ایچین چو خلو ال یازمالاری
الینده قالبیدیر بئله کی قره بخت شعرینده یازیر:
رحمت یاغیشی سئل کیمی گؤیدهن یئره یاغسا
بدبخت او لانین باغینا بیر داملا سی دوشمز

(نجار اوغلو) اۇزودە اوز شعرلىرىنىن حلاوتىن دادىب اوخوجولارينا بىلە سفارش
ائىدىر:

اوخودوقجا، آلاجاق سىز شعريمىن لىذتىنى
طنز شعرىن بىلە جىكىسىز گوجونو قدرەتىنى
(نجار اوغلو) ايتە جىران تىكانا گول دئمەيىپ
آختارىيدىر دىلى نىن مللەتىنىن حورمهتىنى

وطن وورغۇنو، ائل خادىمى، دىل عاشقى
عطائىه

دېرناغىم تك قاشىماز آرخامى هەركىيمە اولا



كۈچورم

گونى گوندەن خزانى، چوندو باھارىم كۈچورم
منه بىر جوت ماچى وئر نازلى نگارىم كۈچورم
ھەچ اينانمام سوووموز بىرده گىئە بىر ارخە
قىرىلىرى سىنلە منىم قول و قرارىم كۈچورم
گلىرىن يوخ گوجو باسین چىخارى پىسىقىسىن
يارىن ايشلر دوزەلر اولدو شعاريم كۈچورم
منى پوج سوزلىلە تولادىن اىشدىن قويىدون
اولمادى شان ياشاиш مارك و دولارىم كۈچورم
بازارون اىستىدى چوخدور يالانىن مشتىرىسى
دوزە ھەچ مشتىرى يوخ اولدو بازارىم كۈچورم
ايtie، قورد قونوشدو، سورو گىئىدى.....
بىر ابته كىممەلidle يوخدو داوارىم كۈچورم
اوزگەلرلە قارشىب ياخشى اونوددون يارووو
اودو غربىت اولورو دوغما دىيارىم كۈچورم
داشى سالدون قويىيە مىن آدام اىستىير چىخادا
داها بوردان دوشە ھىيات گذارىم كۈچورم
ضرناوا يوخدو تابىم اويناماقى ترك ائىلەدىم
بىلە گىئىسى سىناجاق شان و وقارىم كۈچورم
بودو فىرون دئەمېيىم وار گوزون اوستىنە قاشون
دولادىم نوختووو اوز بويىنوا يارىم كۈچورم
وئرمەرەم بىرده مىننىك سن اۋەسەن نازلى يارىم

حركت فشقاسینى چالدى قطاريم كۈچورەم
 (نجار اوغلو) ن يولا سالماقليقا بير جوت ماچى وئر
 اولا بلکە بو اوزون يولدا زومارييم كۈچورەم

قىش ١٣٧٢

دئدى يوخ

سئولەدیم گىتمە دايىان نازلى نگارە دئدى يوخ
 سئولەدیم بىرگون اولا زىرىزم سون آيىلماق گوزەلەم
 سئولەدیم آلدى بولودلار گونشىن دورەسىنى
 يىئل وزار قارە بولودلارى كىناრە دئدى يوخ
 سئولەدیم شاختا، بوران ، قار گىتىرىپ تىنگە منى
 قورتارىپ قىش يئرەم گولو باهارە دئدى يوخ
 سئولەدیم روزگارىن ضرناسىينا يوخدۇ تابىم
 اذن وئر عازم اولوم اۆزگە دىيارە دئدى يوخ
 سئولەدیم قارە ساچۇن تك قارادىر روزگارىم
 آغارار ساچ كىمى گونلرده دوبارە دئدى يوخ
 سئولەدیم قوى داشىم بير - اىكى كلمە سۈزۈمۈ
 اىئەلەيم درد لىريمە جزوی اشارە دئدى يوخ
 سئولەدیم امکانى وارسىنە منى درك ائدهسن
 رحم ائديب ورمىھ سەن گونلۇمە يارە دئدى يوخ

سئولەدیم امکانى وار دالدا بوجاقدا اۋپىشىن
 وئرە جاقدان وئرەسەن بىندەزارە دئدى يوخ
 سئولەدیم گوستريسن اومىسق ائدىرسەن ئالىم
 منى راحت ائله، چك عشقلە دارە دئدى يوخ
 سئولەدیم امکانى وار دونيادا آزادلىق اولا
 مىملەكتىر اولا عەدىلەلە ادارە دئدى يوخ
 سئولەدیم امکانى وار مردم ايشىنە دوز اولا
 احتىاج اولمىيە ايشلەرە آچارە دئدى يوخ
 سئولەدیم كى گونى گوندەن چو خالىر فاصىلەمېز
 اولو منلە چىخاسان گوچە، بازارە دئدى يوخ
 سئولەدیم بىھەرە بىترىز سون آيىلماق گوزەلەم
 تكۈلن قان قىئىدەر بىرە دامارە دئدى يوخ
 سئولەدیم دائىمىي سەن آتلى من اولدۇم پىادا
 (نجار اوغلو) اولو بىر گوندە سوارە دئدى يوخ

اسقند ١٣٦٨

حکایه

گئزیر ديلر (نجار اوغلو) شەھرى
 بىر اۋلۇنۇ آپارىرى جماعت
 دئدى ھارا آپارىيلار اۋلۇنى
 دئدى اولو سون ائويىنه گىئىرى
 نە چراڭى نە گازى وار نە صىندەل
 نە لباسىو نە وىدئۇ وار نە آيڤون
 نە پىرتقال نە موز واردىرى نە آلمَا
 نە دولما وار نە كوفته وار نە قويمات
 نە ايچىمكە اۆزۈم سووو بىر شىشه
 نە يىئىمكە سارى بوغدا لواشى
 نە سشوار وار نە پىنكەوار نە اطۇ
 بىر كىلمە دئه اولو گىئىرى بىزە
 زىنالىلە اوغلۇ بىر گون سحرى
 گوردولرىكى قوپدو عجيب قىامت
 اوغول توتوب آتاسىنин الينى
 زىنال گوردو بالاسى فكر ائدىرى
 او بىر ائودىرى نە فرشى وار نە منقل
 نە راديو نە ضبطى وار نە تلفون
 نە گرددگان نە پسته وار نە خرما
 نە بال كرە نە مربا نە قىيماق
 نە چال چاغىرنە اويناماق نە نىشە
 نە پلو وار نە بوزباشى نە آشى
 نە يۇن يورقان نە توک بالىش نە پتو
 اوغول دئدى بابا طول وئرمە سۆزە



نىئىه لازم

بولبول چىمنى ترك ائلەسە گول نىئىه لازم
 گول قاش قاباقىن ساللاسا بولبول نىئىه لازم
 ئىلم ئۆلۈرىنى ائتمە سە توپراقىلە يىكسان
 داغدان گور آخان كىند آپاران سئىل نىئىه لازم
 گر ائوسىزە ئىو، ايش سىزە ايش، آجلارا بوغدا
 وئرمك نظرى يوخسا يىئى بىل نىئىه لازم
 داغ سوكمەدى يىئر ائكمەدى دەقانىلە باهم
 ... يىئىكە، بىوينو يوغۇن كىل نىئىه لازم
 گولدورمىدى، آغلا دامادى، شىلىكىدە كىدەرەد
 سازىلە، تارا بىاغلاماقا تىئىل نىئىه لازم
 ياغىدرماقا رحمت ياغىشىن دئم لرە يازدا
 ياغىمير بولودون سورمە سەعە يىئىل نىئىه لازم
 آزادلىقا چاتاماقدان اتىر دوز يۈل آرىر خلق
 ئىلماتە چاتان ائرى بىرورق يۈل نىئىه لازم
 خلق اىچەرە دوز اجرا اولا قانون اساسى
 حق سوز دانىشان دىل لرە ايشگىل نىئىه لازم
 گر (نجارىن اوغلو) بو جماعت اولا قانع
 مىن نوع يالان سوز دانىشان دىل نىئىه لازم

غزل

نازلى ياريم نقدره واردى بوجسمىمده جانىم
 عوف دئمم عشق يولوندا نظرىن اولسا يانىم
 يسانارام عشقىم له، گولشنه چوندەرم اودى
 بولەلر عشق يولوندا نقدره وار توانىم
 هدفيم يار اوزو دور واسطەلر گىتمە لىدىرىم
 گىچىجە گوندوز منه بير دير قارشىبىدىز زمانىم
 ايچمىين عشق مئىي ين عارف اولارمى ھىيات
 فكر ائدىرسن دئدىيگىن سوزلرى واعظ ايناتىم
 منه مرتدىله، ديوانه دئه قورخوم يوخدور
 فورجه وئر ياره يئىنېجە نىچە گون دال دالانىم
 پىردهلر اولدو كىنار آز قالىرى ياره يئىم
 آلىرام عطرىنى يارين نىچە بير آن دايائىم
 واعظ آز دانلا منى عقللى اتۇزدۇم عشقە
 عشق ديوانەسىيم آل قانىما قوى بويانىم
 (نجار اوغلو) ده بولە بلکە بونو قانمازار
 وار نگارىلە قىرلماز آرادا پىيمانىم

يابى ۱۳۷۴

سۈلەدیم بىر ماچى وئر

سۈلەدیم بىر ماچى وئر نازلى ياريم قرجاندیر
 ماچى نىن سونراسىنى اول الاشا تئز قاندىر
 سۈلەدى وار اليقىن آردسىيجه چوخلو حروف
 بىر ماچى اولسا اوونون وئرمەگى چوخ آساندىر
 سۈلەدیم گوئى يىئەر گلمىز نە دە قالخار طوفان
 بىر ماچى من بىلىرەم دردلىرە درماندىر
 سۈلەدى دوز سوزوموز يوخ كىم ايناسىن سوزۇوو
 يوزە دوخسان بئشى سوزلر گوروسن دستاندىر
 سۈلەدیم گل قىميش ائتمە سۆزۈ، يئكەد مە ايشى
 ماچى نىن شالاقى يوخدور دەدەوه احساندىر
 سۈلەدى گر تو تولاق، امرائىدە سكسان ضربە
 داش دەيىل، تختە دەيىل، بوقارا گونلۇ ياندىر
 سۈلەدیم جىنتى ساتدى بايامىز بىر...
 كىسىر عقلىم اونو يولدان چىخادان شىطاندىر
 سۈلەدى بىر ماچى رسوا ائدە جىكدىر بىلىرەم
 بورا پاريس دەيىل، مسکو دەيىل بىل ايراندىر
 سۈلەدیم صبر ائدەرم بوقارا گونلۇ سوووشار
 هئچ بىلە قالمىيە جاقدىر بودا بىر دوراندىر
 سۈلەدى ائيلە دئىيرىن دوزە بئنرىز يالانىن
 بو يالانلار آدى اينسان اولانا شايandىر
 سۈلەدیم دونيانى فرلاندىرىرى ايمدى يالان
 يالان استاد لارينا دونيا بوغون بستاندىر

دەلی يم

نازلى ياريمنه باخ من كئفiele قال مالى يم
 وار يوخو تقديم ائديب بير جوت اوپش آل مالى يم
 جستى شيخ لره وئرديم منه سالسان نظرىن
 اياقون آلتينا بير كنهن پالاز اول مالى يم
 سنه ليلى دئمرهم وارليقى مين شيرينى سن
 قاپووا يئتمگە اغياريله چوخ چال مالى يم
 قورادا قلبىمى شاد ائتمگە گولسۇن يوزومە
 دوشمنىن جانينا قورخو گۈزەلىم سال مالى يم
 سئوگىمە چپ باخانى شعريله رسو ائدرەم
 دەلى بەھلول سياقى حقى دئمكە دەلى يم
 من بير ايرانلى مسلمانم اصيل توركم - تورك
 حقى آلماقا قوردام دئمە سىندەن دالى يم
 حلە ايىدى دوزورەم بىنە دايائىنجه پىچاق
 نظر ائت گئچ مشيمە قدرتىن ان هيكلى يم
 تو خماقىلە ئىلە ورام باتىرارسان اۋزۇنۇ
 گورەسن اۆلکە مىزىن، من بوغۇ بورما كلى يم
 ايشلىرى ائتسن اوپۇن اوستەمندە كسرەم
 كىمائقا قول بوداغۇن (نجارين اوغلو) على يم

تىكىنە قىشكە قىشكە قىشكە
 تىكىنە قىشكە قىشكە قىشكە
 تىكىنە قىشكە قىشكە قىشكە

سئولەدى قورخورام آخر ماچى قويىسون دكانا
 نفسە عقلين اوتوزان دائىمى سرگىرداڭىر
 سئولەدىم (نجارين اوغلو) گىچە بىلمىز كېف دەن
 كېف دەن ال چكسە بودونىيادە بىرى ناداندىر

تەران يولو باھار ۱۳۷۳



اوتدسا، ظالیمی قانون يئریندە
چكە هیهات يوخسolar مىلت
اگر قانون اولا يكسان اجرا
کيم ائتمىز بىلە قانوندان اطاعت
اگر بىلە باغلاسىدى رهبرە خلق
يىشىرىدى عزتە چكمىزدى ذلت
بىلە لازىمىدى يازسين (نجار اوغلو)
جماعت ايستير اجرای عدالت

قىش ۱۳۷۶



عدالت

اگر اجرا اولا دوزگون عدالت
آلا ظالىمەن اوز حقىن بولەت
وطن جنت اوilar ملت ملاکە
يوكون باغلار بىلە يىرددەن جھالت
نه لازىمىدىر قوشۇن عادل اميرە
اگر همسايەلر ائتسە شرات
جماعت توپلاشىپ آرتىش اوilar لار
نفس چكماقىنا وئرمىزە مەلت
ائىلە تىنبىيە ائدلەر بىرلىك لە
جهان تاوار ائده بىلمىز جسارت
سوسوز دور عدىلە انصافە مردم
نقدرى تىنە قالسىن بولەت
على ايستير اليىندە ذوققارى
ائىدە ال سىز اياق سىزدان حمايت
او كىس دوزگون ائدەر قانۇنى اجرا
اوزو هېچ ائت مىيە ذرە خيانىت
گەرەك حاكىم على دەن درسین آلسىن
كى اولسۇن منبع عدل و شجاعت
نه دىر ايستكلىرى خلقىن خدادەن
عدالت دىر عدالت دىر عدالت
قورۇ سۈزلى بولەت اصلاح اولماز
قلينچ ايستير ائدە حقە هدايت

قره بخت

دونیانی توتا سو قره بخته سو یئتیش مز
 قاره یازیلان بختی زمان لاردا دئیش مز
 رحمت یاغیشی سئل کیمی گویدن یئر یاغسا
 بد بخت اولانین باغینا بیردام جمسی دوش مز
 بیر گوودوش اگر ات قویا دوز خدہ پیشرسین
 ایل لر سو و شار عمر گئچرات حلہ پیش مز
 بیر باختی قره مین دولیله اولسا چمندہ
 میندہن بیری ده رغبت ائدیب اونلا اوپش مز
 بیر عمر چکر زجر ازو اهلی عیالی
 اونلارکی سعادت آچاری، علمه گیرش مز
 علمین دادنی، قدرتینی درک ائده نلر
 یوز باغ بھشتیله یئنی علمی دئیش مز
 یاردان شیرین علمی بیری کی با غرینا باسدی
 درویش قوران معركه لردہ او گئورش مز
 علمین اونسنه داش سالیری مو فته یین لر
 بو عصر فضاده حلہ چو خلار باشا دوش مز
 بیر یاره وریب جھل بیزه (نجارین اوغلو)
 یوز ایلده بئله گئدسه بیزیم یاره بیتیش مز

تالخانیه
 نجفیه
 قیش ۱۳۷۷

۵

خلقی تو مارلا خابنا
 هرنہ گلدنی باس قابنا
 با خما گناه ثوابنا
 پول لان رشو خیانت دهن
 ال گوترا کال جماعت دهن

۶

دئمه کیدمیر افرا سیاب
 یالان یازیر بعضی کتاب
 او زرووه آرتیرما عذاب
 یاز ما گئچمش شجاعت دهن
 ال گوترا کال جماعت دهن

۷

قاری گ... تک دئین مه
 یادلار وئرن آتا مین مه
 ال چالما لاردان سوئین مه
 آییل گولم سفاهت دهن
 ال گوترا کال جماعت دهن

۸

سیندیر قلمی دواتی
 (نجار اوغلو) مین قیراتی
 یوبانما گئچ آراراتی
 او زون قور تار جماعت دهن
 ال گوترا کال جماعت دهن

سون باهار ۱۳۷۵

شاعریک ده اولدو بیر ایش
 بسی داما قویما قئمیش
 گئت آل وئرہ فوری گیریش
 میلیادر اول تجارت دهن
 آل گوترا کال جماعت دهن

۱

وار یو خووو جک قرانا
 گئت بازاردا گیر یالانا
 ال آج غارتہ تالانا
 قو خما ربا خیانت دهن
 آل گوترا کال جماعت دهن

۲

یازیب پوز ماق وئرمز شمر
 باشدان باشا اولسان هنر
 پول پارا دان یو خدور خبر
 حذر ائیله شمادت دهن
 آل گوترا کال جماعت دهن

۳

یاز ما داغی داشی ائکین
 اوسیزیزلره چار داق تیکین
 یئرسیز جنگدهن آل چکین
 یاز ما صلح و سعادت دهن
 آل گوترا کال جماعت دهن

آتالارداندی بوسؤز يازماديم اوغلوم الله کى
جاما بير خرداجه چىزدهك دئىه حتماً سيناجاق
چرپا داشدان داشا ئيل سينديرا بىلمز يئله گى
(نجار اوغلو) اپى چكدىقجه بوشالماز قىريلار
گئن دىرىرىن تانرى هاوا اوسته نقدرى فله کى

قىش ۱۳۷۷

كىرىپىش كورھىسى

بىر آدى كرخانا دىر، بىر آدى كىرىش كورھىسى
بئرە ھوددى ايلاتا، بىزىرى كرتىن، كره سى
فعلييە بوردا گىرىب، جىبر زمانىن ارھىسى

هر جور اولساجىرا جاق محكم اولا ياكى يواش
دئمە كىرىپىش كورھىسى شبه جهنمدى داداش

پالچقىلە چالشىر مەحکوم اولان اينسان لار
بەلەشىب توپراقا، گول تك قىزىلە اوغلان لار
بوردا نابود اولونور، بوغدا اكن دەقان لار

چونكە ذلت لە گئچە، گوندوز ائدىر بوردا تلاش
دئمە كىرىپىش كورھىسى شبه جهنمدى داداش

ايلى شمشىرك...

ايلى شمشىركسە بىلمز يوموشاق بوش اىپىگى
دىليلە ئىتمك اولار رام دىشى قانلى كوبىگى
پىشىگى قىناسان آخردە چونب جىرماقلار
سركە تند اولسا يقين پاتلادا جاقدىر پشتگى
داماجى - داماجى سو داما تدرىجىلە داشى دەلەر
تانرى اولسون كونازا توش گلەنин چوخ كمكى
رنگى دۇنمز آتى سال آت يانينا خوئى چۈنر
دئۋائىدلەر قالا بىخلىق اىچىنە مەلگى
مېيوه گىئىقجه آغاچ باشىنى سالار اشاقا
گويە قالخار قىلەمە نە بارى وار نە ئىتگى
هر نە تكسن آشۇوا اوگلە جك قاشوقۇوا
وار مکافات عمل مردمە آز وور كەلى
ايىت اوندەماز تىكەنى گر وراسان يوزكە داش
اوندار اسگىك آدام بىر سۆزىلە دوز چورگى
ياغ، دوغو اىستىرى اولماز پەھيلە ياغلى پلو
بو مثل وار اوکى پول وئردى چالىبىدىر توتگى
مردمە ياخشىلىق ئىت واردىرسىر ئىنە قدرت
پىيس لر آخردە يىيپ مردم ئىنەن كىتكى
قورولوق فايىدا بىتىرمىز يوموشان اول اينسان
مردمە جىدى قارش اولما گولم دەمدەمكى
ائىل گوجو- سئل گوجو ھيهات چىخا تك الدهن سىس

قات قاریشیق

کرد آواره‌سی دیر، کئدیلیرین یو خسولودور
دوغرو مستضعفی گورماقہ بورا گل دولودور
دانشیر- ایشلیری، گورسن دئیه‌سن بس اولودور

اُزو غول آروادی برده، قیزی اولموش قره‌واش
دئمه کرپیش کوره‌سی شبه جهنم دی داداش

کوره ایچره آتری کربیچی داغ - داغ ماشینا
یئتمیشه بنزیری، قرخ بئشدی باخاندا یاشینا
ایشله‌دوچه ائله‌نیر، توپراقلیه توز باشینا

بوگئنش دونیا اولوب کارگره بوردا داراش
دئمه کرپیش کوره‌سی شبه جهنم دی داداش

کاخ لاری آباد ائدیر یوخ ائوی آواره لرین
ایشله‌مکدهن جیریلیب... بیچاره‌لرین
قدرتی یوخ آلا حقین، بوگونو قاره لرین

کارگر جوجه اولوب ایش بويوره‌ن یاغلى آناش
دئمه کرپیش کوره‌سی شبه جهنم دی داداش

قات قاریشیق

بنزه‌ر آغاچ دله‌نه، بوردا اگر قالسا تویوق
فعله‌دیرکی اولونوب دونیادا ششدانگ یازیق
کارگر - فعلیه بوردا چالینیر تخته قازیق

تکجه بوردا دهیل عالم بوسیاق دیر باشا باش
دئمه کرپیش کوره‌سی شبه جهنم دی داداش

ایش بويورنله تا گلمیه قورخو اثری
سای میب سایمیه جاقدیر قوزونا کارگری
گونو گوندنه چو خالیر کارگرین دردسری

ایشیچی قارقا کیمی بیرلشمەلیدیر سونرا تلاش
دئمه کرپیش کوره‌سی شبه جهنم دی داداش

اوخيياق (آری چنین بود براذر) کتابىن
ائشىدەك فعلەلرە (دقتور على نين) خطايىن
دونيانين وارلى كىفين، فعلەدە چىكسىن عذابىن

کوره‌ده گور پىشىرىپ فعلیه وارلى نئچە آش
دئمه کرپیش کوره‌سی شبه جهنم دی داداش

کارگر عمر بويوخوش گونه حسرت قالاجاق
خام خيال ائيليري اوز حقيني آسان آلاجاق
هره بير تانبورا چالماقيله پيروز اولاچاق

بئله مغبون ائلهين اينسانى شيطان اولماز
(نجار اوغلو) مقام عاشق لرينه باغلاما بئل
ائشىشىگە ياغ دوغو وئرسن يىير اينسان اولماز

۱۳۷۰

فاطمه سلطان

اول سئومەلى اينسان	ھوش باشىلە دقت ائله بو سوزلره جيران
جانىم سنه قوربان	آچ گوزلريوى يوخلاما كوج ائيلەدى كروان
يىئىرنىدە چوخ آسان	يادلار گىزىرى گوى لرى آسودە خرامان
ايستير بونودوران	آروادىكىشى علم له بوگون اولدولايىسان
ائت وارلىقين اعلان	آرواددان اولور باش وزىر اي فاطمه سلطان
اول دوغرو مسلمان	دوز سئۇ دئە، عمل ائت شۇزۇوه سئولەمە دستان
سئوسىن سنى يىزدان	باش اگمه زورا ياغلاما ئالىيملىرى اوغانان
اول مظلوما قالخان	چال چاپچى لارىن ثروتىنە اولما نگەبان
اي بىچە ايران	خلاق اول اوزۇن علم له باغلايىنى پىيمان
اولساندا پشىمان	سۇي ائت گونو وئرمە سووا، دونمىز گىرى آسان
سون سئولىيە قان قان	قورخوم بودوجەلەن رىشەسىن بىرىكىدە باخوان
چون رىستم دستان	علمى قووا، جەلى ائلىيە وارد ميدان
وار بوردا چوخ اصلان	يوخ - يوخ بوايشە اولمىيە جاق اولكەدە امکان
قالماز بئله دوران	دۇز (نجارين اوغلو) چئۇنە جىك جىته ايران
نابود اولو شيطان	
لاب دوغرو دوغوردان	

۱۳۷۷-۱-۱۵

(نجار اوغلو) گىنه تك وار گوجىلە حقە سوواش
دئمە كىرىپىش كورەسى شېھ جەنم دى داداش

ياي ۱۳۷۱

اينسان اولماز

اۆزىزو يورما دوشىنمز قانىب اينسان اولماز
شور دئميرىدەن نىچە كى خنجر بىران اولماز
بسە سەن ايت يىكەلىپ شىرجە اوilar ھىكلە
جرعىتى، شائى، وقارى چۈنۈب اصلاح اولماز
چۈپورا گر ياخاسان بىر اوووج ائنىك كىريشان
اۆزە بىر آزىجە دوشىر داي مە تابان اولماز
دىلەدە يوخسۇلارا ياردىم ائلىين چۈخدۇ ولى
يوخسۇلۇن درىيەن بىر عصىرىدە درمان اولماز
هره اۆز بىلدىگىنە گىئتىدە ياد اولدوک من و سەن
بو غلەت فكىرلە هەچ بىرلىگە امكان اولماز
اوکى آرزو آتىنا مىندى سودان گىچىدى گولم
پىيادا اىلە اونۇن دوسلوقو آسان اولماز
باشىما گىلدى بلا چونكە باشىم نىنديدى

۲۹ بهمن

بهمین آخرين گونو قالخيزدي طوفان تبريزيم
شاهيله، درباره اوددوردو اوگون قان تبريزيم
جوشدو قهرى دولدوروب شهرى بوتون تکير سسى
بوقياميله وئریب ايرانه فرمان تبريزيم
بانگلار اودلاندى يانلى قاچدى شاه مامورلاري
قالمادى بير مئى خانا، چون ائتدى ويران تبريزيم
شىره دوندو تكى اوگونده اولاد وطن
ظلم كاخين تىتەدېب گوستردى ايمان تبريزيم
الده داش كريپيش هجوم ائتدى مسلسل قارشينا
انقلابه رهبره جان ائتدى قوربان تبريزيم
قوخمادى شاهدان ساواكدان ائيله دى قانلو قيام
قويدو عالم اهلينى دونياده حيران تبريزيم
شاه دئدى آشوب سالانلار خارجي مزدور دولارلىك
بىلمەدى حقىلە باغلىق قانلو پىمان تبريزيم
خارجى يئردهن گلن يوخ زلف على دى مش قلى
ظلمن دەن جانە گلن اولماز پشىمان تبريزيم
مرگ بر شاه مرگ بر شاه سئولە دى آرواد كىشى
انقلابه اولدو اول گونلرده قالخان تبريزيم
اوزحوققين آلماقا تبريزلىلر ائتدى قيام
حق آلان اينسانلارا قورباندى بوجان تبريزيم
(نجار اوغلو) حدهن آشدى ظلم داشدى كاسهسى
اگىمەدى باش ظلمە آخر ائتدى طغيان تبريزيم

معلم

علم له هنرين پاسبان لاري
اي وطن باغى نين باغان لاري
مین آلچىش مين درود مين سلام سىزه
يئنى يول گوسترىن علم دەن بىزه
آى آچان درسيله باغلى گوزلرى
شاكىرىدە سئولى ين درين سۈزلەرى
علم له فرهنگ ين اى دئنىزلىرى
چالشىن عشقەلە امکان اولالى
قرويماين بىز قالاق كرواندان دالى
ايىسانلار ايچىيندە واردىر شهرتىز
زحمت يز قىدرى شائىز حرمتىز
گونشىدەن آيدىن دىر نىتىز
سيز علم و دانشىن مشعل داريسىز
سيز بويوك معلم يادگارىسىز
كوكله يين آزادلىق مارشينىن سازىن هوپ تك گئتىرىن خېرىن يازىن
جهالات آغاچىن كوكىنەن قازىن چى چىلە قانمازى قان ديرانلارا
دانشىن چراغىن يان ديرانلارا
معلم دونونا بىر عده شىاد
گىرىپىلەر ترسىنە ائدىلەر ارشاد
بونلارين اليىنەن چىركەم فرىياد
الامان - الامان قانمىن لردهن
ملتىن حالىنا يانمىن لردهن
اۋىزگەلر گىئىلەر اولدوزا آيا
بىر عده معلم دئىيلەر سايا
يىخىلار عمارت سىت اولسا پايا
قويمائىن علم ائۋىن ائدەلەر ويران
مین جانىم اولسا گەر سىزلىرە قوربان

قات قاریشیق

سیز ظلمت گنجدهه اولدوز سیز آیسیز
سیز علم شهریندەن چشمەسیز چایسیز
سیز یولون آزانما امیدسیز ھایسیز
یوروولماز سیزدین یولدان گئىنلر
ائىلینه، دىلینه خدمت ائىدلر
ای دانش یولوندا زحمت چىكن لر
اوره كده محبت توخمن اك نلر
علم له دفتر جھلى بوك نلر
(نجار اوغلو) دئىير سیزه بوسۇزو
وطنین، ملتین سیزدە دیر گۆزو

اردىبېشت ١٣٦٨

دوغرۇ دونيا

ازل خلقت دەن قالان سان	قوجالماسان جوان سان
يالان دئىيىبلر يالانسان	دوغرۇ دونيا - دوغرۇ دونيا
ايستىرهنلر گىچىن زمان	آدووو قويوب لار يالان
جسم و جانىم سنه قوريان	دوغرۇ دونيا - دوغرۇ دونيا
سن سن بهشت سن سن جهيم	لطف ائيلە سن اولماز غيمىم
واردىر سن سیز منىم نئىيم	دوغرۇ دونيا - دوغرۇ دونيا
سن سن رهبر سن سن سلطان	سن سن تانرى سن سن شىيطان
دردىرىيمە سن سن درمان	دوغرۇ دونيا - دوغرۇ دونيا

قات قاریشیق

سلیمان دان قالان دونيا
شاهلارдан باج آلان دونيا
سن دەيیل سن يالان دونيا
دوغرۇ دونيا - دوغرۇ دونيا

سن سن شانلىك سن سن كدهر
سن سيز عومروم اوilar ھدهر
(نجار اوغلو) يالان يازا
باخ ائلوقىش، دىرىي يازا
دوغرۇ دونيا - دوغرۇ دونيا

١٣٧١

وحدت

وحدت يارادان واقعى اينسانلارا قوريان
وحدت له چۈنۈرجىته يوردورم گۈزەل ايران
وحدت گئىيرەر شأن ياشايش صلح و سعادت
وحدت دەن اوilar، شور زئمىلى رىباغ و گولستان
وحدت له منافقلى سوخماق اولو قىبرە
وحدت عمل ايستىر گۈزەلەم سئولمە دستان
حلوا دئىمە گىلە شىيرىن اولماز بو آغزلار
بىر بىستە پىك بوش سۈزە وئرمىزە گول اوغلان
مولاعلى سىرمشق گىرە ك بىزىلە اولسون
بو يولدان اوilar وحدتە يول تاپىماقا امكان

سن گویده اوچاقیله دولان من اولا غيله
بو فاصله ده ال - اله وئرماق اولو آسان
بو اورتاداکى فاصله نين گئى مگى لازم
تا ايىنكە اولاق وحى له واقعى اىنسان
بو يولدا چئىن لىك لره دوزدم دئىم ديم اف
بريان سنه يئىدى مندە تىخا بادمجان
ارىاب يئىنه ده ارىاب اولوب من قره فعله
وحدت ده بو يوخ من دئو اولام سندە سليمان
گل سن منه سارى گۈزەلىم من سته سارى
ھىهات نفاق تو خمونو بوردا، اكە شيطان
گوندندە بو سۈز ملتە آيدىن دير ازىزەن
وحدت له چئىن لىق لار اولار ملتە آسان
خلقىن دىلە گىن (نجارىن اوغلو) ائدىر اعلان
وحدت يارادان واقعى اىنسان لارا قوريان
وحدت دى من ائوسىز ياشايام بلى دئىم سن
كاخ لاردا، گئزىب سئولىيە سن مردەمە قان قان

يائى ١٣٧٧

نه ائدىم

ھجر اودوندا يانيرام آى دەلى جىريان نه ائدىم
ائى مەدين عاشقۇين دردىنە درمان نه ائدىم

خسته جانىلە سنى عرمۇ بويو سىلە مىش
آلمادىن خسته كونل دردىنى بىر آن نه ائدىم
سنه جان ياندىريانا اوزگە گۈزىلە باخىسان
كىچ خيال ائت مگىيە قالماشام حىريان نه ائدىم
چور - چوپە ال آتيرام توت اليمى ساحلە چك
گوروسن غرق ائدىرىي دالgalى طوفان نه ائدىم
اوزومن باغلى قاپو آچسان اگر وئرسن اميد
موشتلوق ائيلەميم جانمى قوريان نه ائدىم
بىلرەم درد سرى چوخدۇ سنه چاتماقىمین
ياشىش اولمايىب عاشقلە آسان نه ائدىم
(نجار اوغلو) بو يولون زحمتىنە تابلاشارام
گئندرەم تكجه اگر اولماسا، كروان نه ائدىم

اولاق اوغلو اولاق

أششكىن كىس سامانىن وئر يئرىنە پستە بادام
يون تشىك آلتىنا، سال چوللا پتو ائيلە مدام
نوختاسىن آلتىن ائلە منجقىنى فيروزە
گومش ائت زىنقرىوون يال لارىن عشقلە بئزە
وئر اىچە آرپا سووو، چئىن يە شوقىلە آدامس
سينما يە آپارىب قوى او تورا نئچە سيانس
درسه قوى تا او خويە زوريلىه بىر نئچە كتاب

منى يولدان چیخادان اولدو رفیق
دوزت سئچماقدا اولون ياخشى دقيق
ياخشى دوزت آز تاپیلار مثل عقیق
او عزیز لیک دادشیم یئتدى باشا
سوووشوبایش دوشوره مايمدی باشا
منى بدبخت ائله‌دی حقوقا ماشا
داوانین واختى، گئچیر دل دارخیر
گوزلریم يوللا را حسرتلە باخر
لیلیغى بورنۇمن هر لحظە آخر
اعتياد مىليادرى مفلس ائدهر
عزیز عمرۇن اولو بو يولدا هدەر
ال ده هر نە اولا بويولدا گئەر
حققا نين دار باجاسىندان اشىگە
اتى، گور دونكە وئرييسن پيشىگە

قالى اوسته اوپورا ، ميل ائده ائنى، ائنى كىاب
تىوريلىه يول لاگئدە مكىيە شامە نجفە
ياكى استانبولا ياي فصلى باخا اوردا كئفە
چىيمە يارىلە دئىزىدە يئيه نقل له نبات
وئرمىيە ذاتىنى آخىرە بىرۇزە ھىيەت
(نجار اوغلو) نقدەر خدمت ائدەرسىن بوسىاق
قانا پىس ياخشىنى فكر ائتمە اولاق اوغلو اولاق

قىش - ۱۳۷۴

حققا ماشا

مندە گولشىنە آچان بىر گول ايدىم
چمن اىچرىه اوخويان بولبول ايدىم
تارلااردا بوى آتان سونبول ايدىم

من ايدىم طايغا ميزىن در - داناسى
أتامىلە آنامىن بىر داناسى

واردىر شهرىدە چوخ شهرت ميز
پولوموز پارت ميز ھم قدرت ميز
يىغوالاردا يئرىمىز حرمت ميز
آغى دير ائل اوپا اىچرىه او زوموز
قىمەدەن كىسگىن دير هر سۈزۈمۈز

اعتیاد پهلوانی ائیلر علیل
چوخ عزیزی ائله سیب خوار و ذلیل
گؤز قباقیندا منم ایمدى دليل
منه دقتله باخین عبرت ائدین
چاشماين دائیمی دوز يولدا گئدین
باخماديم ائل اویانین هئچ سۈزۈنە
قابارىلديم آتا - آنا اوزونە
اۇز الیملە آقى سالدىم گۈزمە

ائت مىشم اۇز - اۇزمە دنیانى تنگ
اولموشام طاييمايزا بير يىكە ننگ

سالدىلار ائودەن حياطادەن ائشىگە
گىريريم چوخ گئچە لرده دئشىگە
او دئشىگە قوناقام ايت پىشىگە
گىندى يورقان دوشگ او پشم باليش
شاپو، كش بورك اولوب چىكمە، قالىش

گئچە جىكىدەن دوشونن عبرت ائدەر
من كىمى داي يازىق او لماز بو قىدر
(نجار اوغلو) ائلمە عمومۇ ھەدر
سۇي ائله وئرمە گونو چايىدا سووا
سون پشيمانلىقا يوخ چارە دووا

رئیس اول منه

ورغونام بولبوله گوله چمنه
قىهرمان ائل لره گۈزەل وطنە
سۈئورەم يادلاردان دستان يازماقى
يالتاق ليق اينسانا، دەييل حسنه
ياخشىدير اۇزومسو ازلى تانىبىب
سون قاچام فرنگە فارسا يمنه
آغلامام كئشك تك داشىن حالينا
گور ياغىش ياغاندا داشتە دمنه
فرهنگىن دانانلار اۇزون دانىبلار
آند اولسون تانرىيە، آند اولسون دىنە
ائىل دردىن ياد ائدەن اۇلمىز دىردىر
گىر گئچە اوستىنەن مىنلىرچە سەنە
ظالم لە ور شان قىهرمان لارдан
ياز قويما، بورگىيە يادلار كفە
كور اوغلو، بابك لە قاچاق نبى دەن
ياز ايکى مبارز حالىندان يئنە
تائىدير، ائلى مىن قىهرمان لارىن
فارسى جە توركوجە دوستا، دشمنە
گوروپىن هر يىردىن تارىخىم سوزور
آتشىن قىلمە ورمسان پىينە
ورغونام يازدىكىن گرچك سوزلەر
نىچە كى بولبوللر چمنە دئنە
اي بىزىم تارىخە يئنى روح وئرەن

نه نه ميز

دوزدو زحمت لره اينسان نه نه ميز
اگمه دير ظاليمه اصلاح نه نه ميز
سـ لـ يـ لـ نـ دـ ئـ ئـ جـانـ جـانـ نـ نـ مـيزـ

يازيرام چكديگين عومرونده سنه
گـئـتـيـ گـونـ گـورـمـهـ دـيـ بـيـچـارـهـ نـ نـ

گـئـدـيـ قـصـابـ لـارـيـ صـبـحـدـهـ اـذـانـاـ
کـوـپـنـهـ تـاـپـاـمـادـيـ اـتـ گـلـدـيـ جـانـاـ
گـورـمـيـنـ صـفـ لـرـيـ هـيـهـاتـ اـيـاناـ
رـسـتـ اـيـسـتـيرـ آـلـاـتـ،ـ يـاغـ کـوـپـنـهـ
گـئـتـيـ گـونـ گـورـمـهـ دـيـ بـيـچـارـهـ نـ نـ

نه لـباسـ گـورـدوـ نـهـ باـيـرامـ دـاـ يـئـمـيشـ
نه قـوـغـورـماـ قـوـغـورـوبـ كـسـدـيـ چـئـيشـ
آـزـ يـيـبـ چـوخـ چـالـيـشـيـبـ اوـلـدـوـ قـئـيشـ

گـئـمـهـ گـهـ گـئـتمـهـ دـيـ شـامـ،ـ يـمـنـهـ
گـئـتـيـ گـونـ گـورـمـهـ دـيـ بـيـچـارـهـ نـ نـ

گـورـمـهـ دـيـمـ سـاـچـلـارـيـناـ رـنـگـ قـوـيـاـ
بـئـزـهـنـيـبـ گـئـتمـهـ گـيـنـ عـشـقـلـهـ توـيـاـ
قـوـيـمـادـيـ اوـيـنـامـاقـاـ،ـ اـسـكـىـ حـيـاـ
چـونـكـهـ باـغـلـيـدـيـ اوـ مـذـهـلـهـ دـيـنـهـ
گـئـتـيـ گـونـ گـورـمـهـ دـيـ بـيـچـارـهـ نـ نـ

رحمـتـ اـولـسـونـ سـنـ قـويـوبـ گـئـدـهـ
سـنـينـ تـكـ اـئـلـيـهـ وـرـغـونـ اوـغـلـونـاـ
افـتـخـارـ اـئـيلـهـ قـارـادـاشـيمـ يـاتـانـيـ آـيـيدـ
غـفـلتـدـهـ سـوـخـمـاسـينـ باـشـيـنـيـ نـيـنـهـ
اـئـلـيـ مـينـ خـادـمـيـ (ـنجـارـ اوـغـلوـ) يـامـ
شـهـرـيـارـ اـيـسـتـهـ مـمـ رـئـيسـ اوـلـ مـنـهـ

قارقالار

تابـوـسـوـزـ بـيـرـلـيـكـ لـهـ هـمـتـهـ گـوزـهـلـ آـدـ قـارـقـالـارـ
اـيـشـلـهـرـيـزـدـهـ هـمـتـيـزـ اـيـلـيـرـ مـنـيـ شـادـ قـارـقـالـارـ
گـرـ بـيـرـيـزـ اـمـادـ اـيـچـونـ بـيـرـ لـحـظـهـ قـارـقـارـ اـيـلـهـ سـيـزـ
هـرـ طـرـفـدـهـ تـوـپـلـانـيـبـ اـيـلـرـسـيـزـ اـمـادـ قـارـقـالـارـ
لـانـهـزـ الـ وـرـمـاـقـاـ بـيـرـكـسـ جـسـارتـ اـيـلـهـ سـهـ
جـمـعـ اـولـوـبـ فـورـيـ اـئـدـهـرـسـيـزـ دـادـ وـ فـريـادـ قـارـقـالـارـ
حـيـلـهـدـهـ چـاتـماـزـ سـيـزـهـ تـلـكـيـ،ـ زـيـرـهـ کـ لـيـقـداـ عـقـابـ
بـيـرـ -ـ بـيـرـيـزـدـهـ تـوـتـماـسـيـزـ بـيـهـودـهـ اـيـرادـ قـارـقـالـارـ
بـيـلـمـيـزـ،ـ پـيـروـزـ لـوقـونـ رـمـزـ فـقـطـ بـيـرـلـيـكـدـهـ دـيرـ
مـتـحـدـ اـولـدـوزـ اوـدـورـ هـرـ اـيـشـدـهـ اـسـتـادـ قـارـقـالـارـ
يـوـخـ قـرـهـنـگـ اوـسـتـهـ رـنـگـ،ـ سـيـزـدـهـ قـرـهـ گـيـديـزـ بوـتـونـ
آـيـرـىـ رـنـگـ دـوـشـمـهـ سـيـزـ آـىـ،ـ كـهـنـهـ بـدـزاـدـ قـارـقـالـارـ
(ـنجـارـ اوـغـلوـ) يـاسـتـيـرـىـ اـئـلـرـ سـيـزـينـ تـكـ بـيـرـلـهـ شـهـ
زـنـدـهـ گـانـلـيقـ اـئـيلـيـهـ دـوـنيـادـهـ آـزادـ قـارـقـالـارـ

قات قاريشيق

ال لرى دائىيم اوباردى دووادا
قره پول آتللى اولوب بيز ييادا
ياشادىك يئدى نفر بير يووادا

بىز اولان ائسو دوزو بئنزيىرىدى نىنه
گىتىدى گون گورمەدى بىچارە نە نە

قىشى جەھە ئەريردى باشا باش
يىابى بااغدا الاق ئىيلردى داداش
ياشايىشدن اتر ئىيلردى تلاش

ايىلەمكىدەن واردىيەر الدە پىينە
گىتىدى گون گورمەدى بىچارە نە نە

بىرىينىن ثروتى حىدينەن آشير
بىرى فقريله مازلتىدە ياشىر
بئلە قىمت، بئولنە گور ياراشىر
نە، بونون علتى واضحىدى منه
گىتىدى گون گورمەدى بىچارە نە نە
علم جەھە باسیلان يىئەد آنام
ياشادى زجرىلە بىر عمر تمام
منە سئولرىدى باجاردوقچە بالام

خەدمەت ائىت علم و هنرلە وطنە
گىتىدى گون گورمەدى بىچارە نە نە

قات قاريشيق

باھالىق آلدى اليىندەن توانيين
وارلىلار مېغ مېغا تك چىكدى قانين
عزرائىل اۇلمشنىن آلدى جانين
قرەددەن چىخدى گىرېب آغ كفنه
گىتىدى گون گورمەدى بىچارە نە نە
عدل گر يېر يوزونە حاكىم اولا
قلب لە مەھر و محبت لە دولا
وارلىلار اولمىيە لە عبىد پولا
(نجار اوغلو) گۇوهنر گول وطنە
گىتىدى گون گورمەدى بىچارە نە نە

غزل شلوارە

داها بىش باغانلامام يارە ورا زخم اوستە يارە
آلا اميدىمي الدهن گئزەم چۈل لرده آوارە
جانىمدان آرتىق ايستردىم اولام يارىلە ھە صحبت
نە كى رخسارىنى گورجىك سالام بىر فضله شلوارە
خىاليىمدا پرى وار جلوەلندير مشدىم عشقلە
منى پاك عشقىم ائتىدى بىوگىشش دونىادە آوارە
ورىپ بىرسقە وار يوخدان چىخادى ائتىدى مستضعف
بئلە معلوم اولور دوزلر ئىرەر بىنوع كفارە
جيئە بورك قويىدو شىطانە پاپوش تىكىدى منى افسون

قات قاريشيق

ائديب خامسدى خامسدى آپاردى قوشدو جارجارة
او يوكسلندي من آلچاقلانىب چوخ فاصله آچرىق
بو گرچك دير دونز هر قدر او جالسا او جه فواره
دئينمه (نجار اوغلو) ائيلمە آف - او ف تحمل ائت
داها كھليك كيمى قىشدا باشون سو خما گولم قاره

عىنالى

عىنالى تبريزيمين اصلى داغى
نه چابى چشمەسى واردىر نه باغى
قورو داغ، رنگى قىزىل باشى كېچىل
يوخ شىو توڭ باشىنى آغ پاپاڭى

ايچمه گە واردى ايکى ايسنجه سو وو
يوخودور، ايمدى كيمى مشترىسى
حوض طرانلىك كھليك بولاغى
تك گىئەردى سىدەلە اولاڭى

اسكى دە عىنالىلە زواردىرس
ايىمىدى روح انگىزىلە، ژالە، شەھىن
گول بادامىلە، سارا، مئسمە باجى
عىنالى زواردىرس يوخ علاجي

تبريزين نه يابى معلوم نه قىشى
او دو مردم تكولر جمعە داغا
نه دە وار او يستانماقا يىش او شاقا
قاقا سىز لىقدان او لوب ايدە قاقا

عىنالى ياخشى آچىيدىر اتگىن
هرە بىر دخمه دوزلىپ او زونە
يىغىشىپ دامەننە عاجزە
واردى بوسوارەدە مىن جور سۆزلى

قات قاريشيق

قاتلە - يول كىنە، اىپ قىريانا
شهر، گلەمش قره اىلە چۈيانا

مېنیرى آرخاسىنا آرواد او شاق
مردىملىرى كە جاويد قالاجان

داغا دوز داغچىلارىلە گىئەلەر
دوز دېيل داغچىلىقى ايش اىلەلر

گىئەجك قىلى اىگر وئىسى امان
خستىي، يورقونا، تايىلە توان

پارادىر

پارادىر پارادىر پارادىر پارا

پارادىر پارادىر پارادىر پارا

چوخلۇ داغ واردى وئرىب يېر بىلەرم
يىش وئرىب سنلى الى الدەن او زولن

يىوخدۇ شىشماق اثرى عىنالىدا
قاراشىپ مردەمە مردەلە ياشىر

روح وئەر داغچىيە داغلار درەلر
داغىلە تضمىن او لار جسمىلە، جان

(نجار اوغلو) جمعەلر عىنالىيە
امىيدى واردى وئەر داغ درەلر

سېرچەنى بويويىب ائيلەين بولبول
وارلى نىن قودوقون ائيلەين قندىل

ظلەن شاھلارى ائيلەين عادل

حىالي قادىنى سالان آرىيە
ظلومو ائيلەين گۈزەل سارىيە
حق دئىين دىل لرى سالان مارىيە

پشقيدهن وجدانى مكتبى دينى
مدعى ائيله ين سنيله منى
ائيله ين رياخوار شيادى غنى

يوخسولو قاچيردان گاه سولا، ساغا
قرهنى غول ائدهن وجدان سيز آغا
قانمازى قاناانا ائيله ين آغا

گاه تويدا اويناديب چالدىريان قارمان
گاه مشكر ائيل ييب او خودان قرآن
گاه كفتار ائيله ين گاه ائدهن جيران

دللى ائيله ين شيطانا استاد
بنگاهى ائيله ين خانه فсад
ائيله ين چوخلارين دولارا معتاد

يانديران آشيمما سويوق سو قاتان
ائششكى كسديريب قصابا ساتان
(نجار اوغلو) عشقين اوركدهن آتان

پارادير پارادير پارادير پارا

چاپقونچى حالاوار

چاپقونچى يئنib داغدان اولوب عازم بازار
اولماق گرهك هوشيار

ساتدى او آغىر برనوو آلدى الله خودكار
اول روېھ مكار

گوردو اونو چوخ سين سيدىرى قىشدا سازاق قار
ياسىدا توزىلە خار

گىلدى شەھەرە جنس لرى ائيلەدى انبار
خروارىلە - خرووار

گاه يىغىدى كۈپن گاه دولار گاھادا چلوار
گاه مىخىلە مسماز

چولىدە يورولوب شەھرىدە سويدو قوجا كفتار
يىغىدى زر و دينار

بوگونلر اولوب ايسلرى بىر عدەيە معىار
هم مكتب و افكار

چال چاپ يولۇنو تاي توشونا ائيلەدى هموار
قارون طمع كار

قانون دا ائدەنمىر بئلە نامىرىدەلە پىكار
اولموش نسيم عيار

اوز وئرمە عزيزىزم كى داها ايستىيە آستار
يوخ بوندا حىا عار

اولاردىك ملک

يوزده بىر دولت دهن قوخماق يئرىنه
تانرىدان قوخسىدىك اولاردىك ملک
حق ائمك بىلىمین آدام يئرىنه
تانرى كاش يارادا قوردىلە كۈپەك
روادىر قارداشىم ائل خادم لرى
يئىلر دائىمى خىنۇا چورەك
يوخودا گورسىدىم هئچ اينانمازدىم
ۋئرەلر، اليئە چۈپىلە، چئرەك
دوشونن مىل ائدىر دوشوننم لىرەن
بال قىيمات يئرىنه داد دوزلۇكتك
دئىيبلر گوتورمز (ايىت قورساقى ياغ)
قاواسى قالىندەن ياخشى دير اىنك
قاناڭ ايت ياخشى دير قانماز آدامدان
أولىسىدە قانمازا ائىلەمە كومك
رياست مستضعف كىرخاناسى دير
دونيانى قاتىرى دائم چوخ يئمك
عىدالت يازىيدان گئچە عملە
فعىلەلر اليئىنەن گئىدر دويىئىنک
رهېبرلر سۆزولە، علم گوجولە
وطنەدە اولا جاق تىكان لار چىچىك
(نجار اوغلو) يقىن گله جك بىرگون
بالا قىرە بالىق اولا جاق نەنگ

باشى ائزىيلر اونداكى مردم اولا بىدار

حقىن ائدە اظهار

وار تا نقدەر بىزلىلە علم آرا دىوار

چاپقۇنچى حالاوار

ياز (نجارىن اوغلو) ائىلە ياتمىشلارى بىدار

تا سىنە رەمىق وار

١٣٦٧



جو جو قیله، قارقا

او شاق شعری

جانیم قارقا، گؤزوم قارقا
 سنه واردیر سؤزوم قارقا
 خبر وئرمه بیزیم ائوه
 پیشیگی ائیلەم دەوه
 دئمە درسیمەدە قالماشام
 کوفته، کوفته صفر آلماشام
 ياخشى دیر بیزیم معلم
 ولی فارسى ائدیر تعلیم
 فارسى بیلمیر آتام - آنام
 زور اولور سؤزلىرى قانام
 بودور صفر آلماقا علت
 قارقا دای ائتمەرم غفت
 قاريلدا ما بیر ایکى گون
 رشوه وئرمە بیر كیلو یون
 دو سلا Riley دىلە شەرم
 گئچە گوتۇزۇز الەشەرم
 گوزەل نىمرەلر آلارام
 بیزنجى شاگرد او لا رام
 قارقا بیر ائیلەدى قار - قار
 دئدى بیر آى مەھلتىن وار
 او خومازسان بوگون جوجوق
 او لارسان سون گونلر يازىق
 جوجوق دئدى قارقا قاندىم
 (نچار اوغلو) تك اوياندىم
 او خورام اينسانلىق درسین
 سيندىرام جھلين قفسىن

آنا

او شاق شعری

واريم يوخوم بير يانا
 سنه بير يانا آنا
 عشقله محبتىن
 دونيادا گلەم سانا
 ايکى اينجى تانرىسان
 آندا ايچىرەم قرآنَا
 جانىم قوربان دير آنا
 سەنين كىيمى اينسانا
 قەھمانلار وئرييسن
 يورىدوم آذرىياجانا
 وارلىقىمى بوشلۇيام
 آنا سن تك باغانما
 بالدان شىرىن دانشىق
 ائىرەدىن دانا دانا
 سەنين بىرقورو سىين
 روح دير گر بىرى قانا
 دونيا لاردان چوخ اىستر
 آناسىن، ياشار، سونا
 سەنسن سود وئرەن آنا
 بابكە ستارخانا
 جسمىمە روح گلىرى
 منه دئىيندە جانا
 (نچار اوغلو) ورغرونوق
 وطن ميز ايرانا

قار

اوشاڭ شعرى

آرام - آرام گىلىر قار
قورتارىرى سون باهار
گويدەن يئەرە ئەننەر
پانقى كىيمى گۈزەل قار

اۇرتىب آغ لچك داغلار
قار اىچىرە قالدى باغانلار
بو سىاق كى ياغىرى
مەدرىسىلىرى باغانلار

سەرچەلەر دىستە دىستە
دوزىلب دووار اوستە
چە چە وروب اوخولار
قار آلتىندا آھىستە

چوخ گۈزەل دىير بو قارلار
قارا اوخور قارقارلار
بىئەلە گۈزەل آغ آبىغاڭ
سۇئەمىلى بىر شەئى اوilar

قاردان سىينىر بوداقلار
(نجار اوغلو) بوجاغلار
كۆچە دە قار گولەسى
اوېيىنه جاق اوشاقلار

قوق قولوقو

اوشاڭ شعرى

آدىم خوروز اۇزوم خانام
قىيزىل تاجىم وار سلطانام
تىويوق لارا من قوربانام
قوق قولوقو، قوق قولوقو

ياخشى پىسى تئز قانارام
ياتانلارى ھى دانلارام
ناماز واخالارى بانلارام
قوق قولوقوه قوق قولوقو

عياشىقدا چوخ استادام
شىرىنلرە من فرهادام
بانلاماقدان چوخ چوخ شادام
قوق قولوقو، قوق قولوقو

بازلىق
آرواد الماق اىستىر ھىز
ھانى كىلثوم ھانى قمر
ھانى گ... يوغۇن حجر
قوق قولوقو، قوق قولوقو

ھانى چوپور داز سلطنت
ھانى پىنتى كور مىرحت
اونلارىلە گىئىدى حرمت
قوق قولوقو، قوق قولوقو

فتح على شاه مين بير آرواد
آرواد لارا اولمىوش مىعتاد
اوشاگىرده منم استاد
قوق قولوقو، قوق قولوقو

قليان

بى كار آدام لار گئدەر قەھودە چاي قليانا
 فايداسى يوخ قليانين بير پنابات اينسانا
 علمدهن ايشهن قويار قهوه خانا اينسانى
 كيم گيئتىپ بىلمىرەم تىباكونى ايرانا
 سىگارىلە قليانى قويما ئوش دورتلە
 وار هنرى قوى گئدە انگلىسە آلمانا
 غرب لىلر قويماسا آدرسى وئر تاڭلە
 كىربلا لىلە شاما مكە ئايلە افغانان
 جسمە ضرهە پول گئدیر واقت گئچىر بى ثمر
 لعېت اولا بونلارى تشويق ئىدەن شيطانا
 وئر طلاقىن اوچ كرە سىگارىلە قليانى
 علم و هنر آردىجە يوللان اوغول هر يانا
 ثانىيەسى عومرووون قويما گئچە بى ھدف
 مندە دئىيم آفرىن سن كىمى گول اوغلاتا
 باخ ژاپىونون علمىنە صنعتىنە فكرينە
 درسى بىولىتىدەن آل قەھمان اول دورانى
 علم سىز افغانلىلار چال چاپ ئادىر بىر، بىرین
 باخ بو مسلمانلارين تىكىدو قو ناھق قانا
 اۆز - اوزوووه تحرىم ائت سىگارىلە قليانى
 مندە كسىم قوربانى بيرجە چىپىش يَا دانا
 (نجار اوغلو) اولماسا مردمە بىر كئف يىرى
 چارەسى يوخ دور گئدەر قەھودە چاي قليانا

دوشۇن لر آزماز يولو
 ايسىتە گىينە نائىل اولو
 سىنە بانلا (نجار اوغلو) قوق قولوقۇ، قوق قولوقۇ

۱۳۷۶



شارلاتان

عجا شیادیله اوغرۇ پشیمان اولورى
تولكى توبه ائله يېب صاحب ايمان اولورى
اۋز گە نین ناموسونا، ترسه باخان مشروب ایچن
دورتلب مسجده بىر تازە مسلمان اولورى
قانلو چاقو يئرینه تسبیح آلوبدور الينه
مین كره گوندە سايير شکلە سلمان اولورى
نقدەر مردم آزارلىق باجارىبىر ائله يېب
دوشب الدەن عصاسى تابع يىزدان اولورى
دوز يولىلە گىئەنە بىر داش آتاردى ساواشا
كەنە قولدور قوجالىپ مظلوما قالخان اولورى
ائىدىگى كەنە خلاف لار يادينا دوشدو قىجه
اۋز اوزوندەن او تانیر حالى پريشان اولورى
منىم عقلىم كسە ھيات اينا نيرسان سە اينان
شارلاتان رنگىن عوض ائله يېب اينسان اولورى
قورد توبه ائله سە اۇلمە لىدىر چارە سى يوخ
بودا بىر نقشه او يوندورىئى شىطان اولورى
مكە دە داشلىرى او زەبرىنى شەتىلە
دوسىتونو داشلاماسى لاب منه دكان اولورى
اميد اولما گئچە جاق تانرىمىز حق الناسدان
بو سۈزو آيدىن ائدەن امته قرآن اولورى
(نجار اوغلو) تو تاجاق ئالىمى مظلوم لاراھى
تانرى وار باخما بۇ گون صاحب عنوان اولورو

يازيق ابن يازيق

بلم نىئەن عبداللۇ پولا اوغرودا، دوز دە
پولدور هدفى آند اىچرى تانرىيە او زە
ايمانى پارا مذهبى پول دىنى دولا ردىزە
ھىيەت بئە مردار پاك او لا چايда دئىزىدە
ھر كىم سەنى، دىندىرىدىم اۋزون ائىلە دى سلمان
سلمان آدى وار، يوخدور اۋزو بىر دانا يوزدە
تاپماق اولومىن مخلوق اىچىنە ايکى اينسان
مخلوقىلە اينسانى تانير سىزداها سىزدە
اونلاركى پولو تو تەدو دىنى مذهبى آتدى
مستضعفە خەدەت ئىدەر عقبادە كى مزدە
ارخى ائله گىئن قاز دىلا هەنج كس آتىلانىر
ايش بئە گئىتىرىدى كى خراب اولدو تمىزدە
مولى على (ص) اىستىر تانىيە ئىرىينى دوزدەن
اي كاش ايت اولىدۇك قاپوسوندا اونا يىزدە
ھر كىمسە دوز اولدو يازيق ابن يازيق اولدو
چوخلار دوزلىپ (نجارىن اوغلو) ولى سوزدە



راده‌رد

حسین ین قتلینه کیم وئردى فرمان

حسین ین باغرینى کیم ائتدى آل قان

حسینى کیم لر ائتدى تىرىه باران

دوشىنمز كال مسلمان لار - مسلمان

حسین باغلىدى تك پرورى دگاره حسین ايستيردى ائتسين ظلمه چاره

حسینى امت ائتدى پاره - پاره ائدىپلر كربلا ده حقه عصيان

دوشىنمز كال مسلمان لار - مسلمان

حسینى كوفه اهلى ائتدى دعوت يازبىلا قىرغ مين ائتمىسى بىعىت

گوروبىلر يوخ مقام و مال مكنت قاچىپ لار دوشمن ايچىرە قالدى مەھمان

دوشىنمز كال مسلمان لار - مسلمان

گونه ايستير دلر چك سىنلر پerde حقيقت غالب اولدو كفره بيرده

اولا هيهات حسین شيطانه بerde حسینه ائتىدلر ظلم فراوان

دوشىنمز كال مسلمان لار - مسلمان

عرب لر اؤلدرب مولاحسينى عرب لر ساتىدilar دونيا ياه دينى

رياست قيز ديرىپ شمرده نى نى وئریپ فرمان ئيرە تكسنله آل قان

دوشىنمز كال مسلمان لار - مسلمان

اولوب مولا حسین قرائىه قوربان اولا جانىم بئله قوربانه قوريان

بئله رهبر بئله اينسانه قوربان وربىلار راد مردە چوخلۇ بهتان

دوشىنمز كال مسلمان لار - مسلمان

آخوب كرب بلاده سو كىمى قان اؤلنده، اؤلدورنىدە اهل قرآن

ائدىپ دير (نجار اوغلو) بئله عنوان

حسین ین قتلینه کیم وئردى فرمان

دوشىنمز كال مسلمان لار - مسلمان

كاسا داشدى

هردورة ده زحمت كشين اوغلوم ايشى ياشدى
تك بوردا ده ييل بلکه جهاندا باشا، باشدى
واردير بو مثل عاجزه زورلو پيشيره راش
بو ايچدىگىمiz آش دادىن آلسان همان آشدى
دونيا يوزونه نقشه چكىر انگليس اوغلوم
بو كفتارى ياخشى تانيرام كنه آناشدى
بىرمدى من بـو آناشىلە كوسوقالدىم
بىلەم نئجه اولدو كى گلېپ منلە يـا ناشدى
قلابى محبتلە منى سـالدى كـمندە
اول قانىمى سوردو سـون عـقرب كـيمى سـاشدى
ياغ گـئىدى ياغ اوـستە قـوروقـالدى يـئـنـه يـارـما
باسـدى يـوـخـوـ منـ پـخـمـنـىـ قـىـرـقـىـ دـاغـىـ آـشـدى
ارـبـابـ يـئـنـرـدـهـ اـرـبـابـ اـولـوبـ فعلـهـ دـهـ فـعلـهـ
بوـيـولـداـ بـيـزـهـ حـاـصـلـ اـولـانـ مـفـتـهـ تـلاـشـدى
حـىـلـهـ بـاـجـارـانـ هـرـ كـوـزـيـهـ قـىـبـ قـوـيـاـجـاـقـدـىـرـ
دـوزـ اـيـشـلـهـ يـينـ هـرـ دورـهـ دـهـ مـحـتـاجـ لـواـشـدى
ايـنسـانـ دـوزـهـ هـرـ ظـلـمـهـ بـيرـآـزـ (ـنـجـارـينـ اوـغـلـوـ)
ايـشـ چـيـخـساـ چـانـاقـدانـ گـورـهـ سنـ كـىـ كـاسـاـ دـاشـدى

این دینگه، دینگه‌ها

تهران اگئتمشدى بيركىندلى قادين
 (نجار اوغلو) دئمىزپىس لرين آدىن
 شهرىدە اوزونو سالمىشى پوزا
 دئىيە سن گول چىخىش شاختادان يازا
 دىلىنى فارس ائتمىش شلتەنى ائتك
 باشىينا يېغىمىشىرىپ بىر نئچە كوبىك
 شهر ايچەرە ايتىردى اولو ائلىنى
 بوراخدى وارلىقىن يعنى دىلىنى
 بو فكىرە دوشۇرىكى قىشىدە كىنده
 ياشىيە داغ داشدا بىر نئچە گوندە
 گئچەلر آناسى يانىندا ياتا
 گوندوزلىرى كند ايچەرە ايفادە ساتا
 وانتەن كند ايچەرە يئندى اشاقا
 بىر سلام سئولەدى آرواد اوشاقا
 سئولەدى يانىندا دوراندا خانم
 (این دینگه، دینگه‌ها چە چىز است) جانم
 بوسۇزدىن تعجب ائتدى گول بادام
 سئولەدى عقلوھ ھوشۇوا قادام
 دئىمە كى كئدىلىر بد اخلاق دىلار
 بوھمان وئردىگىن قالاق لاردىلار

باھار ۱۳۷۵ بندر بوشهر

وطنه

علم لازم بوگون گۈزەل وطنە
 دئىمە كىلثوم نە كتابى منە
 اوزونو جىيرما كەنە سۆزلىرىله
 منه ائت مزاڭر دئە كل حسنە
 ثنى دەن قىرچە دئە ائتمە عمل
 ايلە بىل ايت حورور گلىپ گئدنە
 وعدوه ائت مگە عمل گۈزەلەم
 مندە صبر اىئلە ديم گىچە بو سەنە
 سەنە گئچىدى آيىلمادىن يوخودان
 بئلە كال ليق دە ييل سەنە حسنە
 اولكە نىن شىن لىگىلە غم لرىنە
 اورتاقام، تاوارام دئىم منه نە
 گئدەرم انگلisis جە اوپىزەنرەم
 گئدەرم سبزۋارىلە يىمنە
 گۈزلىم گل عدالت لە گئچىن
 من فدائى اولوم اۇلونجە سەنە
 اۆز دىلەم لە گۈزەل منىلە دانىش
 سال مىيىك سادە ايشلىرى دويونە
 وطن اولادى نىن سعادتىنى
 ايسىتىرە م بورگە نىتىجە آغ كفنه
 (نجار اوغلو) اۇلونجە جارلىيە جاق
 علم لازم بوگون گۈزەل وطنە

باھار ۱۳۷۶

آخرچار شنبه حکماواردا

آخر چار شنبه گل جى او شاقلار سئویندیر
دخيل لر بوتون سينب خرج اولاد دير قران لار
ميداندا او جاق او سته نخود پخله پيسريدى
سسله رديلر بوردادير، فالدا اورك يانان لار

رستم باز هم جيرجيما، دوزلده دير نجار لار
سو بولبولي، فشقا، ساتار دلار جوان لار
اويناد ماليلا بوتون ناهارا جه گئده دير
قويروق بالغاردى سونرا، قيزلا را چوخ او غلان لار

اوگون دؤيوش دوره دير يومورتا، لات لوت لر
الوان يسومور تاچى له دولار دير خيابان لار
مجمعي لرده يئميش دوزه دير ديلر بقال لار
اوستنده گورونر دير آغ - آبياغ گر دكان لار

گئچه نه گوز ائدردى سوجوقىلە ميان پر
دسمال - دسمال آلاردى پولولار ile خان لار
يو خسolar آلانما زدير اي لده بيركىرە يئميش
بوبارە دە بىلىرسىز مىن دانە داستان لار

ڙاندارم له اوروچ^(١)

من ڙاندرما، دئمه توت او رو جو جان دير اوروچ
مردمه و ئيرمز عذاب سئومەلى انيسان دير اوروچ
نه منافق دى نه Amerikachi نه شوره ويچى
حزب و مكتب تانيماز پىرو قرآن دير اوروچ
نه اوغورلوق ايله يىب نه بىرىنە بورك قويوب
حکماوار دا او تورار اصلده دھقان دير اوروچ
چاخير ايچمز بىرىنەن ناموسونا كج با خماز
بىركىلە ايشى يوخ صاحب ايمان دير اوروچ
نه بىرىن چاقو لىيب نه بوغوشوب نه ساواشىپ
بوردا حامباليق ائدهر مەد مسلمان دير اوروچ
ايشه مکدهن يورولوب تابديقينا، قانع دير
يو خسول حقى يئمئىپ فكر ائلمە خان دير اوروچ
نه او شاق بازدى نه ترىاكى دى نه آرواد باز
نه قاچاق مال گئتىرە ساده بير او غلان دير اوروچ
(نجار او غلو) خلافى اولسادا، آزاد ائدهرهم
تو تمارام شهرى دولانسىن بىزە مەمان دير اوروچ

١- بىرنىفر ڙاندارم حکماواردا واردىر کى آدى حسين كاوه دير
بىرنىفر دئىپير حسين آغا اوروچو تو تاجاقسان يا يوخ
حسين ڙاندار بسوجور جواب وئرىر بنده دە نظمە چكدىم

بىر بايرام چارشنبېنى پلۇو پىشدىلەر
بو فىض دە ن قالمازدىر شەھرىلىر دەقان لار
نىشانلى قىز ائويندەن خونچە اوغلان ائوينه
 يول لار دىلار بايراما، قىز ائوينه اوغلان لار

نىت ائديب سالاردى آچار قىزلار قادىن لار
بو ايش انجام تاپاردى، وئرىلمە مىش اذان لار
نه كەف چىكىشۇق اونداقورمىن نە بىلە جك
های معركە سالاردى دامدا اودىياندیران لار

يوخسولا فرقى يوخدور بايرامىلە عزانىن
حەدەن آشار غصە سى بايرام گلن زمان لار
بايرامى چارشنبە نى، الى يوش يوزو قره
خجىل گىڭىر ئوينه فقر اودونا يانان لار

فقر اودونو كيم سالىب انصاف سىز پولوچوخ لار
فقر اودوندا يانىرى زحمت چىن اينسان لار
(نجار اوغلو) اسکى نىن ياز بايرام چارشنبە سىن
بلكە طىز شعرىلە، شىرىن اولا دەمان لار



سىزە سلام گئتىرمىش

اىل دردىنە يانان لار دان	ياخشى پىسى قانان لاردان
سىزە سلام گئتىرمىش	قفسەدە كى اصلان لاردان
قارىن قورساق يئين لردهن	زورا بىلى دئىين لردهن
سىزە سلام گئتىرمىش	تاناكورا گئين لردهن
يواسى داغىلان لاردان	بورج ايچەرە بوغولان لاردان
سىزە سلام گئتىرمىش	ظلمەن باغيران لاردان
قاردون اوستە ياتان لاردان	جاهاز لارىن ساتان لاردان
سىزە سلام گئتىرمىش	ايستك لىسين آتان لاردان
مظلوم قره لچك لردهن	غىرتلى آغ بىرچك لردهن
سىزە سلام گئتىرمىش	اياقلانىش چىچك لردهن
ساوالانىن وقارىندان	ارباب لارىن فشارىندان
سىزە سلام گئتىرمىش	زىتشت مىن شعاريندان
قىرى ايتىگىن ستارخاندان	قلبى سىنيق خان چوبىندان
سىزە سلام گئتىرمىش	بابك لە جاويدان دان

پیسلاماق، جوجلده ماق، چیماق حالی يوخ سئرچه ده
گوردو ماتم خانه دیر شانلى شه هر قیز قارقاىى
کرخانا دودكىش لرى گوندە بىرى باش تووزورو
توستى اودماقدان داها ائتدى حذر قیز قارقاىى
های چۈنۈپ واي اولدو، ماھنى نوھە ايلە گۆزىياشى
ھر يئرە باخدى اولوب قلبى كىدەر قیز قارقاىى
ساز دانشمير، سورنا دىنمير، عاشقى يورقان باسيب
بوردا قالماقدان گوروب يو خدور ئىمر قیز قارقاىى
باش گوتىدى قاچدى بو نفرىن اولونموش شەھرىدەن
باخمادى وار يول لار اوستە چوخ خطر قیز قارقاىى
(نجار اوغلو) ايستيرى شانلىك دە گئز هر يئرە سن
گورمهسىن اول گول جمالىن بد نظر قیز قارقاىى

سئو - سئویل

گوز باخىر ايستيرى كونل يوخ آلماقا امکان مىز
حىرتىك چوخ شى لره پىس فرلانىر دوران مىز
ائشىگى بنز ايئله دى بىر عدەيە بو روزگار
بىز اوتسۇز دوق گشتىدە تاقلاقلۇق پىكان مىز
ياغ - ياغ اوستە گشتىدە يارما لاقدالاق قىئىنر ياوان
قارە بادىجان، كدو اولدو بىزىزم بىريان مىز
ايمانى اولماز آجىن، نازلى يارىم درك ائيلە سە
سن يئمە قوى من يىييم قويىمور قالا ايمان مىز

اوغوز نېمى تبارىندان
تبرىزىن حكماءرىندان سىزە سلام گئتىرمىشىم

قوجا پولسوز آلىزلاردان
(نجار اوغلو) تك داز لاردان سىزە سلام گئتىرمىشىم

سون باھار ١٣٧٣

قیز قارقاىى

گوردو شهر ايچەرە اولور عمۇرۇ ھەدر قیز قارقاىى
چارە سىز قالدى ائدە فۇرو سفر قیز قارقاىى
چىشمەلر باتىدى، سولوب، باغلار اولوبىدور ائو ائشىك
گورمهدى يېپراق لار اوستە نم سحر قیز قارقاىى
طوطى يو خدور قوشلارا عشق و محبتىدەن دئىيە
قارقالاردان چوخ گوروبىدور درد سر قیز قارقاىى
نه گلىر بوبىو، نه بىلدىرچىن نه دە جىيدان قوشى
گوردو يوخ ائسگى خوروز لاردان خېر قیز قارقاىى
نه آچىر ھندوشقا چىرىن نه اوخور بايرام قوشى
نه گورور بايرام اولاندا چال چاغىر قیز قارقاىى
قاش قباقىن سالىب طاوس فىكە غرق اولوب
گوردو اولموش سئە بولبول در بە در قیز قارقاىى



یاخشی دیر بیر ایشه لین، یوز موفته خور مشلنديره
سوردولار نه سود قالیب نه ات قالیب نه قان میز
ائیله دی طغیان تورووم یو خسولا گشچدی قازیق
خردا - خردا سسقالیب اولدوپیشیک اصلان میز
یار یئدی حلوانی میندی ائششگی گشچدی سودان
یاش قوریله یاندی چؤل اولدو گؤزهل اورمان میز
من محبت یانقیسی یارادان محبت ایستیره
گول آچار مهر و محبت دهن یقین قالقان میز
گل داشی دوز قوی ترازویه جانیم قوریان سنه
تانرینی گور اورتادا، تا ایشلیه دکان میز
سن منه گل بیر قدم منه سنه اون بیر قدم
سن منی اوپ من سنی ای مهریان جانان میز
گل او تو زموش دوستوو بیر پوج حلیله یاد ائله
دیل لره تا دوشمییه، آهو باخیش، دستان میز
من کباب امیدینه گلاییم نگاریم با غچه و
گور دوم ائششگ داغلیری چوبانیله دهقان میز
وئردیگین بوش وعده لر دئیسین نگاریم کله و
دوشدون اغیاریله یاددان چیخدی دوز پیمان میز
سئو سئویل دهن آیری یول یوخ ایستگه ال تا پماقا
جهلی آت علمه گیریش ای مهریان جانان میز
(نجار اوغلو) با غرووا باس علمی قویما گون گشچه
علمیله جنت با غی او لسوون گؤزهل ایران میز

كورتاریب باروت قوربان

ایل قور تاریب قیش چونردی باهارا
وئرمشدیلر گؤزهل زینت دربارا
ایل بایرامی نوروز اولوردی یارین
هئچ کم کسری قالمامشدى دربارین
امر اولموشدو توپچی یه، گون چیخاندا
ناصردین شاه ایواندان باخاندا
بیرئچه توپ او لحظه ده آتسینلار
باش کندینده ملت شنلیک توتسونلار
بلکه گئده اوره کلردهن غم کده
سلام سیندی اولمادی توپدان خبر
شاه توپچی نی چاغردی همان وقت
دئدی یوخسا، یاتوبسان، پدر سوخته
نئدهن توپلار آچلمادی سحری
اولا خلقین بوجشندهن خبری
توپچی دئدی سرباز یاتماز پست اوسته
خدمت ائده روطنه اولماز خسته
توپ آتماقین یوخ توپچی یه زحمتی
آتماماقین وار بیرئچه علته
اجازه وئر ائدیم بیر به بیر بیان
بیری بو دور قورتاریب باروت قوربان
شاه توپچی نین سوزون یاریدان کسdi
دئدی داهه سئولمه بیری بسdi
(نجار اوغلو) پهیله پللو اولماز
داغ یاتاماسا، دره سئوزیله دولماز

مزا

سین سیدیب سوخدوگورا، ال چکدی بیزدهن روزگار
خوش دیر اۇلمك، زجريله قالماق ليقين نه حظى وار
چوخ حزین باخماكسىلدى نحس اوز لردهن اۇزوم
بىزلىرىن فكرين بوراخ، يو خسولا خوش دور مزار
قورخو يوخ بىرده دير يلمك دەن فقط قورخوم بودور
گوزلرим بىرده دوشى، پىيس اۇزلره پروردگار
نه اوزيلى سین سیدىلدە گلىپ قبر اوستىن
ائىتىيگى اعمالىدەن هېچ اولمىيىبلە شىرىمان
ايستەمم قانماز لارىلە باغ جىنت تانىيدان
خوش دير اوئلار سىزمنە باور ائدىن دوزخىدە نار
بىلدىيگىم چوخ سوزلىرىن نصفي اولوب بوردا يالان
بوردا يوخ عقرب، ايلان، كرتن كرە اودان حصار
نه كۈپن فكرى نه صف فكرى نه قانماز اهل عيال
نه لىگن نە كاسە فكرى ائو داماندا شارهاشار
نه پس انداز فكرى وار نە بىھەايىلە جايىزە
بوردا نە چك فكرى وار نە سفتە فكرى نە قمار
بوردا نە ياغ وار، نە دىستىمال، نە رىاست كرسى سى
نە پىادە خىستە وار نە مىرسىس بىنە سوار
بىزلى آسىدە خىال سىز، بو مزار دا ياتمشوق
فرقى يو خدور بىزلىرى سىندى و ياقاخدى دولار
بوردا يو خدور سىن يئەم، قوى من يئىيم درگىر لىگى
بوردا يو خدور سىئولىين اۇز نىفعىنە گوندە شعار

بوردا يو خدور شهردارى گوندە چالسين بىرهاوا
قويماسىن اۇزمىلكنە يو خسول چكە سادە دووار
بوردا يوخ دارائى ائدىسین حقيمى ناھق داداش
بوردا زورلى عاجزە امكاني يوخ ئىرسىن آزار
بوردانە سقل نە تسبيح نە اوزوک پىيس پىىسىلى تك
نه يالان فابريكى توليداتى حدهن بى شمار
(نجار اوغلو) گوردوگىن، گوردو بۇ دور آخر سۆزۈ
آنداولا!.. خوشدور يو خسولا ائۋەدەن مزار

١٣٧٢/٣/٢٥

آذربايچان

ورق ورسان تارىخيمى وار تانين مش چوخ قهرمان
آزادلىقىن آغا جىينا سوپىرىنە ئىرىيلە قان
بۇنلارىلە جا ويىدان دير آنا يوردووم آذربايچان
آزادلىقىن آغا جىنى سووارمازسان كىلگە سالماز
حالوا - حالوا دئەمە گىلە گولم آغيز شىرىن اولماز

شيخ ممدىن فظولونون آدىن دئەمە باخ ايشينە
كور اوغلۇنون، ستارخانىن ظالىم لرە دويوشىنە
آذربايچان سئون گەركە اۇز وارلىقىن تئز دوشونە
عمل گەركە قورو سۈزىلە يادلار قازان قويو دولماز
حالوا - حالوا دئەمە گىلە گولم آغيز شىرىن اولماز

شان شهرتلى وطنىمسن گوزه‌ل ایران گۆزه‌ل ایران
 نفاق چىه خائين لره وئرمە امان وئرمە امان
 او دلار يوردو آنا وطن آذربايجان - آذربايجان
 (تجار اوغلو) بالدان شيرين اوز ديليندە كنار او لماز
 حالوا - حالوا دئمە گىلە گولم آغيزشىرينى او لماز
 واريم يوخوم سنه قوربان

آذربايجان

آذربايجان

سون باهار ۱۳۷۶

نبى السارقين

اي نبى السارقين بو بىنە وە ائىت افتخار
 دىنۇي ترک ائتمە يىب ائتمىز ائلۇنە جانسار
 او زىدە منكىرىدى خلايىق، قلىيىدەن اىستىرسىنى
 بوسۇزو ثابت ائدىر خلقت گونتىدەن روزگار
 مىن جورە دىنيلە مكتب گلسە چاتماز دىنۈھ
 امتىندىر بعضى مسئۇل لارىلە اهل بازار
 پارت بازلىق لە رباو رشونى ائدىن حلال
 يوخ دىنинىدە اوغرۇيە، چال چاپچىيە مىز و حصار
 ايده آل دىر گىئىگىن دين اي نبى السارقين
 چو خلازىن بو گوندە دينى وجدانى او لموش دولار

افراسىاب، تيمور بىزىم دە قورقۇد چىنگىز بىزىم
 زىنپ پاشا، پرووين بىزىم صابريلە معجز بىزىم
 او تاي بىزىم بوتاي بىزىم باكى بىزىم تبريز بىزىم
 نە فايداسى حقايسىتەين شمشيرچىكى مىزان چالماز
 حالوا - حالوا دئمە گىلە گولم آغيزشىرينى او لماز

مىن كرە دئە آذربايجان آتام - آنام سنه قوربان
 دوشمن قوخماز سو دورولماز دردىمىزە او لماز درمان
 بىرلىكە قودرت لازم ئىلم ئولرىن ائدەك ويران
 ائلر اينسان بابك كىمى ائل يولوندا رنگى سولماز
 حالوا - حالوا دئمە گىلە گولم آغيزشىرينى او لماز

شامسىز قالار قونشوسونا قارداشىنا اميداولان
 ياتانلارى آيىدماقا قىراتى مىن ائلى دولان
 گئچە جىكىدەن گلە جىكىدەن علمەن دئە گئچەر زمان
 ائل قازانسا علم و هنر يوردومن پارلار دالى قالماز
 حالوا - حالوا دئمە گىلە گولم آغيزشىرينى او لماز

بىر باغ سووزو وئرمىزلىر بولۇچىپىك لرە آلقىش لارا
 وردىلەر دووالارا نىفرىن لرە قاراقىش لارا
 سون قويولا فوروگەرە كىچىمەن دە كى يالنىش لارا
 خىرايشلەرە قاچماق گەرە كى آستا كىئىمك ثىمر قىلماز
 حالوا - حالوا دئمە گىلە گولم آغيزشىرينى او لماز

قات قاریشیق

بو جماعت دینى پولدان خاطره ایستیر بۇگون
 قىپ قويور هر كوزىيە پولدان اتىر عبدالغفار
 سەن بوراخدىن جىتى ئەردىن جەھنم وعدەسى
 جىتىه گئىتماقلىقابىلدىن كى يوخ بىزىدە چىخار
 پول گىرەك دىرى ملتە مشگۈل لرىن حل ئىيلە سىين
 گۈندەن آيدىن دىرى سەنەاي مەربان پىرورىگار
 اوغرولار پىغمېرىن من بىلمىرمە كيم گۈندەرېب
 ليك بىز تك اوغرۇويه بورنگ پىغمېرى اولار
 اوغرولار پىغمېرى مىن لە امامىين وارسنىن
 هاتسىنا بىعىت ائدىم تا اولمايم سون شىرسار
 دىن وىن منكىلى حىسرت قالار آسايشە
 آج قالار بوشلو دوشىر، يا اىلدە دوقۇز آى بئكار
 هر شىئە حىسرت قالار چارە تاپانماز دردىنه
 پول فراقىيندا، دولاڭ عشقىنە زجرىلە يانار
 (پارىزى) دىكتىدى بو پىغمېرى سالدى يادا
 (نجار اوغلو) نە بىلىرىدى بئەلە پىغمېرىدە وار

باھار ۱۳۷۵

استعمار

نقدەر قاچىرام يىئيرەن مىرەم
 شىنىك آتاي اولدومندە پىادا
 چىغىرمۇدان پاتىلەر بوغازمۇ...
 يوك باسir يوخ يئتن بىر نفر دادا

قات قاریشیق

اۆزمه آيدىنديرىگ...وئرېب شانسىم
 او دوركى توش گىلدىم كەنە شىادا
 نە اوندا تقصىر وار نە من يازىق دا
 روزگار گىئىريرگ گۈندەرېر ادا
 اولومدەن چىتىن دىرى كال لار ايچىنە
 دەيرلى عومۇرۇو وئرسن بادا
 استعمار يىلە آتىش دورد اىلدەر
 ايشلە يىب، يىرتىلېب اولدوم قورادا
 خامسىدېب خامسىدېب ئىلە دى بورمانج
 بىلدىگىن ئىلە سىين ائت مىيم صدا
 قاغارىب حقىمى گۈز باخا - باخا
 يَا اۆزو مىل ائدە يَا وئرە يادا
 شىطانىن باشىنى سوخورۇ نىنە
 ياردىم ائتمە لىيک بئەلە شىادا
 يىخەلر ظالىيمى اۆز عمل لرى
 يَا اولوشاه اولا ياكى كەخدادا
 قىلم لە قازىرام كال بىئىن لرى
 يَا شاسىن دئىين يوخ يئنى فرهادا
 (نجار اوغلو) چىغىر ائل بوتون بولە
 دوشۇن اىنسانان جانىمىدىر فدا

بایرام گلیرى

خوش اوزون يوخسولا گوسترمەدى بىر لحظە زمان
اۋەدە مىر تاپقدىقى خرجىن يارىنا چوخ نگران
نىڭجە بایرام ائدە بۇ وضع له كىلبه رمضان
بایرامىن فكىرى سىخىر قلىيىنى اۆزدە گولرى
يوخسولا مىرىشىيە دىر، وارلىيە بایرام گليرى

فعلە حىرتىدى بالا تاس كابابا سارى ياغا
آردايدىن گوندەريرى بىاغلارا يايادا الاغا
اوشاقى فرش توخور درسە گئىنمير آى آغا
پول اولوب آتلۇ كاسب لار پىيادا ائل بىيليرى
يوخسولا مىرىشىيە دىر، وارلىيە بایرام گليرى

ايلى، ايلدەن پىيس اولور ايشىچى لرىن روزگارى
نه سارالدىر ساچىنى نە بىئەنir نازلى يارى
سىلى اىلە قىيزادىر يوز، شامى وار يوخ ناهارى
وار گوجىلە چالشىر، چوخ شىئە حىرت قالىرى
يوخسولا مىرىشىيە دىر، وارلىيە بایرام گليرى

بایرامى آرتىيرى كىلبه رجب يىن دردىسى
هاردان آلسىن گىويىنى، پىرتقالى، گل بىرى
آناناس گورمەدى نارگىل دەن، اونسون يوخ خبرى
قورو انجىريلە، اىيىدە بىول اولاندا آلىرى
يوخسولا مىرىشىيە دىر، وارلىيە بایرام گليرى

چىيىخدى جىريان داغىينا سىيىزە نخود پستە بادام
نە قوراپىيە نە قىنادى گورور پولسوز آدام
بىاغلا وائىلە ئوشۇز گورمەدى بوايىلە مادام
مېن تومن پولدان اتىر مشقلى دنبك چالىرى
يوخسولا مىرىشىيە دىر، وارلىيە بایرام گليرى

يوخسول اۆز حقىن آلاندا اونا بایرام اولاجاق
زحىمتىلە قازانان پول لارى جىيىدە قالاجاق
توتاجاق بایرامى چارشنبى نى چىلىتكى چالاجاق
(نجار اوغلو) گورەجك اۈلکە دە بایرام اولورى
يوخسولا مىرىشىيە دىر، وارلىيە بایرام گليرى

محكم داياقيم

نازلى يارىم سىندىن دەرىيەدە محكم داياقيم
سەنин عشقىلە يانىرىدى گئچە گوندۇز چراقىم
جوان عومرۇم سوووشۇر سىنە منى ترک ائدەلى
ياشىشىدەن سووورام قالميرى حالىم داماقيم

أركوين بارە گلېپ هر نە بىلىرسن ائدىسن
بئلە گئىدە سووور، ايشىدەن گۈزەلەيم ال اياقام
راضى اولما يازىقام كو چە و بازارە دوشىم
ويريلا حراجا الدەن گئىدە طاشتە طباقيم

ظلملیه قیریلان بئل دهن
آذربایجان - آذربایجان

شام غازانین قلدین ترکین
آذربایجان - آذربایجان

کور اولسونپیس باخان گوزلر
آذربایجان - آذربایجان

یارادسینلار سوزدە معجز
آذربایجان - آذربایجان

توبال تیمور تک اصلانین
آذربایجان - آذربایجان

ائل اویامیز قالیب داردا
آذربایجان - آذربایجان

قورتارمین چولو گولدهن
قارداشلارین وئرهن الدهن

طلسمده قالیب اركین
قازیلار گوی مسجد کوکین

یادلار دئیمیر يالان سوزلر
عاقیل ایشین سونون گوزلر

هانى صابر هانى معجز
ایستگلری ياز سینلار دوز

هاردا قالیب ستارخانین
کیم آلدى بابکین قانین

افراسیاب چنگیز هاردا
چاغیرگلسین لر فریدا

اینجیدیرسن منی اینجید ائلی یننه دویاسان
کسە جاق آخرى بىر گوندە منىمە پىچاقىم
ور گولم با مباچەنى حد و حسابى قىدرى
سۇي ائلە دوشەم سىن آخرە باشىمدان پاپاقىم
غفلە تىمىندى گوزەل عنتر ائدبى اوينادىسان

دئمە كى سالانىرى اۆز - اوزونە قاش قباقىم
لال ائدبىسىن دئىيە بلەم گوزەلىم سوزلىرىمى
زندان اولموش منه باغىلە گولستان او طاقىم
ولى هر قدرى منى سىن سىدە سن تاپلاشaram
ايستەرم خاطريي داشمىيە جاقدىر چناقىم
بو شعرىن اول حرفلىرى تخلصدى

آذربایجان

آذربایجان روحوم جانىم
سەندىلە ساوالانىم

لعل و مرجان داغى داشى
ايرانمىن دىل سىز باشى

چه چه ورسون سونا بولبول
آذربایجان - آذربایجان

کوسوقالانلار بارشا
آذربایجان - آذربایجان

سئویب سئویله ائلیمز
آذربایجان - آذربایجان

گولله وجھی بئجردەگی گول
گول پای لیک زنبل زنبل

دونيا ده گمز بیز قوروشا
اوتابی - بوتایا قارشا

(نجار اوغلو) اول گولومز
قول قاناد آچا یلیمز

قاچیرداق ایتیله قوردو
آذربایجان - آذربایجان

باغرسین شئر اورک شئرلر
آذربایجان - آذربایجان

آلاق صدام لارین جانین
آذربایجان - آذربایجان

تارنییه دوز بندە اولا
آذربایجان - آذربایجان

اصلاح ائده بو امتى
آذربایجان - آذربایجان

عادالت له بیته ساواش
وطن اولا گول باشا باش

تیکانا چئر چوبه ریحان دئمیشم... یئمیشم
سیچانا فیل آتا جیران دئمیشم... یئمیشم
بى سوادلۇق گئچدیب خدگیمە جە پاپاقى
اولو رەھىر لە بەھتان دئمیشم... یئمیشم
بىلمىن يامىلە توى فرقىنى کال مىش رجبە
نئچە ایل مصلح دوران دئمیشم... یئمیشم

یئمیشم

باھار - بوشهر ۱۳۷۵

يالانى دوز يئرینه غالب ائدهن نوھە خوانا
 تابع خالق سبحان دئمیشم...يئمیش
 بىزەگىلە اۆزونو حۇز ائدە كور فاطىيە
 كىتلۇ چاغى گئچە جان جان دئمیشم...يئمیش
 خانىم نامە سىنى جانلى قلم لە يازانا
 بوراخىب تانرىنى لقمان دئمیشم...يئمیش
 داش كلم اوغرىسوна خلقى بازاردا سوياتا
 حاجى اولماقىلە اينسان دئمیشم...يئمیش
 منى مستضعف ائدىب بىرە سياق ايشلە دە نە
 قانىيىب ياخشى پىسى، درك و دوشونجم آزدىر
 دوزگون اينسان لارابهتان دئمیشم...يئمیش
 تولانىب شكلىنە اصلاح دئمیشم...يئمیش
 خلقىدەن خاطره اۆز جانلى قوريان ائدەنە
 اۆزگە آغزىلە قودورقان دئمیشم...يئمیش
 قانىيىن چوخ دانىشان ... صفت يولداشىما
 ائدە جك دردىمە درمان دئمیشم...يئمیش
 بىسکويت، موزئيدىدىپ موفته ائله درس او خودان
 بىئە خدمتكارا شيطان دئمیشم...يئمیش

جهله ائششك ليقا پيرولىينى سوق ائدەنە
 عبد اولوب دوغرو مسلمان دئمیشم...يئمیش
 اووندوپ ذاتى قىريق انسانى قوردا، قودوزا
 من سئفە يېرتىجى حيوان دئمیشم...يئمیش
 گوت آتان بولبولە، سقاقوشونا، سارى گۈزە
 بوب بويە، سئرە و طرلان دئمیشم...يئمیش
 (نجار اوغلو) باجارانمير سۈزو سوخسون پاكته
 مىشل معجز سۈزۈ عريان دئمیشم...يئمیش

تبريز - حكموا، قيش ۱۳۷۴

باما دور

گونلم اىستيرىنى هر لحظە و هر آن باما دور
 اولاسان سفرە باشىندا منه مەھمان باما دور
 ھم لطيف ھمە لذىز ھم ويitamin سن بدنە
 سنى گورجك اولورام شاد و خرامان باما دور
 يئمین قاز اتىنى نە بىليرى لىذت يىنى
 ورغون اولموش سنه سلطانىلە دەقان باما دور
 بىرى خوشدور، باخا يايال چكە بستاندا سنه
 بىرى اىستيرائىدە سن دردىنە درمان باما دور

نوح عومرون وئرلرسن سیز اگر ایسته مرەم
سینله زینت ائدیر جنتى رضوان بامادر
يایدا بستاندا سنى اوینادىب آھسته سورام
امكانى واركى اولام رستم دستان بامادر
يۇموشاقلېدان اولوپسان بوتون عالمە عزيز
سنه قول تك باش ائىير خانىلە سلطان بامادر
شأنوى يازماقا گرتۈپلاشا جتنى له بشر
امىدىم يوخ بوكتابت تاپا پايان بامادر
سنى گورماقىلە آغزىم سولانىر حال لا نيرام
دادلىلار، دادلىسى خلق ائيلە دى يىزدان بامادر
قوم لار اوسته سنى مجىنون گورە لىلينى آثار
اونودار ترساقىزىن دائىمىمى صىنغان بامادر
طاغدا چوخ سئومەلى سەن باغانوانىن سايمە سينە
يئرى وار سالىن اوزرىك سنه باغان بامادر
گوجووپىل سەن اگر يېرىزىن حاكىمى سەن
دە لى دەرل سينله تاپدى يېنى جان بامادر
كۆكونو قوددىيە سەن جىنگ لرىن قتل لرىن
گول جمالىن اولاچاق اوردا نمايان بامادر
قيسى چۈلرده دەلى فرهادى داغلاردا اسىر
من اۋلم كىم ائلەدى سەن ائلە اعلان بامادر
بوگوزە لىك بو لطافت سەن دە قالىمە جاق
ياز لارىن، قىش لارى وار ائىلمە طغيان بامادر

(نجار اوغلو) سىنن عشقىنە اۇلە قورخوسىويوخ
كاللوا، يىتىگىنوه، مىن كرە قوربان بامادر

رياست

أتالار دئىيب دير، سوزلرىن دوزون
رياست كور ائدەر اىنسانىن گوزون
رياست سىياسەت ائكىز تايى دير
آختارما بونلار دان آغ، قره، بوزون
سياست گونش دير، عدالت قار - بوز
يىاندىرار گون آخر دە دە سىن بوزوون
سياست مدار لار گورمۇشوق، سونرا
گوستربىپ عدالت يئرىنە قوزون
سياست قوز قويار قوزون اوستەن
عدالت گوتەر ملت يەن قوزون
دوز اىنسان سياست دونونا گىيرمز
ساتانماز نى شكر يئرىنە دوزون
اجrai عدالت دولتى ساخلار
بوردا چوخ مطلب وار يول لار دان اوزون
اجrai عدالت على لە (ص) گئتدى
اشالله گله جك او گونلر دۈزون
ايستيرىسن جماعت سۈزۈوه باخسىن
(نجار اوغلو) دوز اول عملە ئوزون

آنا محبّتى

(نجار اوغلو) يازير كدهرلى دستان
پئرينى دئو ائدەر احتجاج زمان
بىر قادىن واردىر اخلاق دا پئرى
گنج چاغلار يندا، اولموشدو ائرى
ايشه يىب يىغمىشدى بىر كيسه پارا
اوره گى تھمت دەن، ال ايشدەن يارا
بىر اوغلو واردىر چوخ ذاتى قىريق
قوهوما، تانىشا چكىمىشدى سىرىق
واريوخو اوتوزوب آج پولسۇز قالىب
گلىب آناسىنин قاپوسون چالىب
آناسى تانىب قاپونو آچدى
اوغلۇنۇڭ كورماقدان ارنگى قاچدى
ناخلف چىغىرې سئولە دى نە نە
يىغىدىگىن پۇل لارى گئتىر وئر منە
ۋئرمە سەن ائدەرەم گۈنۇنۇ قارا
ائىزەرەم بۇ غارام سۇخارام گورا
آناسى سئولە دى قوربان بۇيۇوا
پۇل لارى يىغىشام سىنин توپۇوا
آرزو مار اولمە مىش توپۇو ائدەم
بىرگلىن گئتىرې سۇن قېرە گئدەم
قانمازىق توتموشدو اوغلانين گوزون

قانمادى مەربان آنانىن سۇزۇن
چىغىرېب آنانىن اوستەنە جومدو
اوتناب آناسى گوزۇنو يومدو
قۇخمايدى تانرىدان آناسىن چالدى
قەھريلە كوتىگىن آلتىنا سالدى
دىل توکب نىقدەرە يالواردى آنا
سايمادى آنانى بسو يادى قانان
حىيات دا وار دىر بىر كەنە قويو
نە اوستە بناين نە تكەدە سوپۇ
اولم جور آنانى سود چالا چالا
كوتىرپ آپاردى قويە سالا
آناسى آچىوب بىر قانلو گوزۇنۇ
اوغلۇنا سئولەدى آخر سوزۇنۇ
بىلەرم بوايشلر اوغلۇم يوخداندور
لە خليلىب قويونون داشى چوخداندور
منى كى بوراخدىن فورو اول كىنار
دوشىرسن قويە قول قىچىن سىنار

خورۇز

داغ دوشىنە گوزەل بىركىند واردىر
قىش فصلى دىر داغ داش بوتون قاردىر
پارىلدىرىدى قارگومش تك داغلاردا
قارىلدىرىدى آلاقارقا باغانلاردا

(نجار اوغلو) چك باشۇوا، يورقانى
دوشونجەلر گورا سوخار اينسانى

ايچدىيگىن آندى...

اوغرۇ توتدۇ بىر قوجانىن خورۇزۇن
باشى تاجلى، ماموزلى بويىنۇ اوزۇن
وردى يَاواش عاباسىن ئاتىينا
بىلكە ساتاڭ ئىجلە يوز ئاتىينا
قويروغۇنۇن نصفى قالدى ائشىكىدە
خورۇز صابى دورمۇشودو كشىكىدە
توتدۇ يَاواش اوغرۇونۇ بىلە گىن
چون گۈرۈدو، خورۇزۇنۇ يئلە گىن
دئىدى خورۇز منىم كىدىر توتموسان
حقى دانىب تازىرىنى اونوتموسان
اوغرۇ دئىدى آندى اولا پىغىنبرە
دوغرانان عباسىلە هم اكىرىھ
چك الوي مشىدى نە حامام نە طاس
هم اۋزۇنۇ ھەم منى ئىليلە خلاس
باخدى قوجا اوغرۇرۇ نۇن اۋزۇنە
ۋەردى بىئە ادامە اۋز سۆزۈنە
هانسىن اينانىم دئە بويىنۇيغۇن
ايچدىيگىن آندى خورۇزۇن قویروغۇن

سون چىلىدى ائرىردى اسکى بوزلار
الدە دېبە سودان گلىرىدى قىزلار
بالا - بالا كىئەن چوكىرىدى سوپىق
بىر خورۇزا، توش گلدى آناش توپىق
دئىدى نئەن بانلامىر سان اذان لار
اويانالار بلکە ياتان اينسان لار
يۇخدۇ حالىن داشىمگە گول مگە
دويشىمگە ميدان لارا گل مگە
دوش وئەردىن دىنگل دەردىن يئرىردىن
تولكى لرى، كېپ لرى سئرىردىن
اھل عيال سىز يئىب ايچىپ ياتمازدىن
دوشونجەوى قره پولاساتمازدىن
قاناد چالىب آتىلاردىن بانلاردىن
ياتاق لارى سارساخلىرى دانلاردىن
خېرىخەن بىرلىدە قفسەن
سۇلە گورۇم نئەن دوشۇن نفسەن
خورۇز دئىدى بوتۇن دوزدۇ سۆزلىرىن
زمانە نى گورۇم خانم گۈزلىرىن
بانلاماقدان جىرىلرى بوغازىم
منىمە وار دىنچل مگە نيازىم
قيمت وئەن يۇخدۇ دوزە قانانا
بانلاماقدان داها گلمىش جانا
آيىل مایىب آيلماز بوياتالار
فرەنگىلە، ملى يتىن ساتانلار

توهروم نوھەسى

توهروم ئىيلرى طغىان الھى
بودرددە يوخ ائدەن درمان الھى
بوتون يوخسولارىن اميدى سن سن
سن ائت مشگىللىرى آسان الھى

قىم وئرەم سنى ميرخدايە
ائىدەن قرآنى تفسير آيە، آيە
وئرەن يىتمىش اىكى قوربان خدايە
حسىينه ائت بىزى مەھمان الھى

اولوبىدور نابرابىر قانلو پىكار
تسى اولدۇ ياس عروس اولدۇ عزادار
اسىر اولدۇ اوشاقلار شىمرە ناچار
روان اولدۇ شاماكى روان الھى

گوروم عالم بوتون صلحىلە دولسون
سۈيىسىن مظلومون قلبى شاداولسون
يخلسىن آغ ائسى ويرانە قالسون
ياشىر اوردا نىئچە شىطان الھى

اولور صادر يئرآلما داش كلم دوز
دولار لازمى نە پستە بادام قوز
اولوبىدۇمین تومن بىر دانە قارپۇز
اڭزىز يوخسول لارى عيان الھى

تامارزى قالدى يوخسول لارخىارە
اينانما موز يئىئە يوخسول دويارە
جىڭىر مىل ائيلىلە بىر گون ناھارە
بويىردهن كوج ائدىب بريان الھى

جاهازىلە كېيىن فكرى آلىرجان
نه واردىر ائو نە واردىرايش نە امکان
دوشىر پىس يوللا را بولە حالدا اينسان
ياراد قىيز اوغلانا امکان الھى

نفاقدان اولموشوق لاب درب و داغون
تالاندى مىيۆسى ظلمىلە باغان
نه گوردىك بەھەسىن سولىلە ساغون
سوپىبلار قالمشوق عريان الھى

بىزى نابود ائدىر جەھل و جەھات
حقىقت تاپماقا يوخدور فراغت
جەھات بىزىلە اولموش شجاعت
او دوركى تاب مير يك سامان الھى

خدايانو ختاسين قيرمش بوملت
نېبى السارقىنه اولموش امت
اوغرولوق دىپلومىن آلمش جماعت
اوغرولوق خلقه اولدوشان الھى

آزادلىق سئر ائدىر داغىلە چۈلدە
عدالت سۆزدە دىر يوخدۇر عملدە
بىرىعە دىنى ائتىدى آلت الدە
دئىيىلە مىردمە دستان الھى

گۈزەل ایرانى صدام ائتىدى ویران
کوروش ملكى اولار بىرگۈن گولستان؟
سەچىلمىش رەبىرە مىن جان قوربان
ائىدەر مشگىل لە درمان الھى

يازىر بو شهرىدە شعر (نجار اوغلو)
بىزى جىنگ لە صدام ائتىدى اوغرۇ
مىن ائرى اىچەرە يوخ بىر دانە دوغرو
دئىيىر مىردم بوجون قان - قان الھى

يازها

ياز اي شاعر بوجون ايستكلىرى دوزها
تيكىب ائل لرسنە ائل خادمى گوزها
اوazon رهبر حساب ائت ائيلە غفت
آييد ياتىشلارى كروان كؤچب تئزها
ائلىن آتماكى تا ائلده سنى آتسىن
آنا يوردۇن آچىق گۈزەل دولاڭىزها
اگر دونيا سنى يىخا، دارخديرسا
اوazon سندىرما هېچ داشما دايىان دوزها
آشىرما ائل يوكن بىر آن آرخوندان
اگر ائيسە بىلەن ائتسە اوغول قوزها
دئمە گوندور، بوجون هر نە گلىر يازدىم
مکافات وار بىرە سون قارداشىم يوزها
ايته جىران دئسن بايقوشلارا بولبول
جىرار ائل لرسنى سون مثل خام بئزها
گىرهك ائل خادمى زحمت لره دوزسون
دايانسىن گرىئىسە سىلى تىپىك ديزها
قاپقا گىر باتا آل قان اولا جىسى
دئمە سىن اوف، اگر گۈم گۈ اولا گۈزها

بئله ايشلر اوپوپدور گئچمش ايامدا

بيزه حمله ائديب بير عده دونقوزها

گيريش علم و هنر اوپرهن داداش وار كن

دوشوندور قالمياق ائلده ن دالي بيزها

ائيلمه ساق، سولا علمه طرف دوز گشت

دوشوندور قالمياق ائلده ن دالي بيزها

خرافاتين كوكون قاز اوود ويريب ياندир

كول ائت قويما قالا بير زه ره ده كوزها

اوزاتما چوخ سۇزو ياز (نجار اوغلو) آز

دئييلر وار گولم آز سۈزىدە داد دوزها



يولوشدور

سن بادام لاري يولوشدور
من باسيم چواله قارداش
كىنه سوزلىرى بوراخ گل
ايئلمه اماله قارداش

داش كلم اوغور لوچوندان واردىر ائيلين تجارت
چوخلارى گئيدىدى حجه ياخشى تانيرى بوملت
سو يولور بازاردا ايمدى بوجاجى لارا جماعت
پول آليزلىقى سالىيدىر مين جوره خياله قارداش

نقىدر بيز ايشلەك بو موتفە يىين لر دولانسىن
ثروتلرى ثروت اوستە گئچە گوندوزو قالانسىن
اونون مئى كوبۇ لبالب منىم چنانقىم جالانسىن
چال داشى كوبۇ جىرىلىسىن بلکە گله حالە قارداش

شنلىك هاردا قالدى بىلەم خىر - خىرييە جە چىخىب غم
خرجىنى تاپانمىن لر كوچەدە دئىلە سر سەم
توب تەنگىلە قوواق گل بوكىفېر زمانى باهم
نئچە گون قولاق آساق بيز تارىلە قاوالە قارداش

قات قاریشیق

شې بوجدايە بېھتى ساتدى آدمىلە حوا
شې بوجدا اوستە دوشىش يېرىزۈنە چوخلۇدۇعا
بىزى بوايشە سالىبىدىر دوغروداندا شې بوجدا
بىزگەرە ك بوايشە آخر يېتىشك كمالە قارداش

احتياج سالىبىدى گورنە بىزلىرى خلافە مشىدى
خىر - خىرييە چىخان بورج ائىلە يىپ كلافە مشىدى
يئەكە اوغۇر لوقلار اوستە چكىلىر ملافە مشىدى
بىزى توتسالار ائىدەلر بىلسىن كى خالە قارداش

وارلىلار اوغۇرلۇق ائىلىر يوخسولا دئىير حرام دىر
ايکى جور ھوا بير ائسەدە آيىنانىلىمین كلام دىر
يولوشدور باغان يېتىشىسى حالىم ز داداش درام دىر
باشمى كىر شىميرتك بىلىرەم شماھە قارداش

پارا پئسىقىدىر گورورسۇن مكتىبى دىنى مرامى
امر و نەھى ائدىر او تانىمير دوزلەر بىگون حرامى
چوخ يىڭىك نىدرى وارسايىخ اوغۇرلۇقون تمامى
ثوابى سىنن گناھىن ائت منه حوالە قارداش

قات قاریشیق

هاچانا بو (نجار اوغلو) ال گوتەر دانلاماقدان
بىرتلىيس بادام وئرەك تا ال چكە بو بانلاماقدان
سوخاجاق گورا اجل سىز اۇز - اۇزۇنو آنلاماقدان
وارلى.... سالىبىدىر بىزلىرى بو حوالە قارداش

سن بادام لارى يولوشدور
من باسيم چوالە قارداش
كەنە سوزلىرى بوراخ گل
ايئەلمە امالە قارداش



حکماوار پویوماسی نجار اوغلونون ۲-۳ اینچی مجموعه سیندهن

حورمتلى حكماوارلى لارا تىقىيم اولونور

حکما و اد



حکماوار

گؤزه‌ل ایران وطنیم دیر وطنیم
او دلار يوردو آنا، يوردم دیر منیم
حکماوار دیر باغیم باعچه‌م چمنیم
دوغولموشام سنده گؤزه‌ل حکماوار
وطنینه اینسان ائدەر افتخار

حکماواریم باغلارون وارچوخ گؤزه‌ل
تبریزلى يه گئزمک يئریدى ازەل
گزماقچیلار اوخور دوماهنى خزل
هر دسته بیر خانا، باغى دۇشىرىدى
گوی، كوكوسى اوچاق اوسته پىشىرىدى

حکماواریم باغلارون گول آچاندا
آغاچلاردا سىرچەلرین اوچاندا
چېپىش، قوزو اويناخلىيپ قاچاندا
اوگىرنىرلەدە باغ باعچەنى گئزمىشىم
اوچوغوما، سوساخيسى ائزمىشىم

گئزماقچیلار حکماوارا گىلدى
باگلاريندا اوخوياردى گولردى
اوره كىلدەن غم غصەنى سىلەرىدى
خردا قىزىلار بادام گولو قىياردى
قورو بوداغ، آغ ال لرى جىراردى

قوزىيىنە (آخونى) (شىب غازان)
گون باتانىن (قره ملک) ھم (مايان)
گونىيىنە (نوكىزه) (جاميش آوان)
ادامەسى (عموزىندىن) ھم (ديزه)
گون چىخانىن باخىر گوزه‌ل (تبرىزه)

حکماوارىم ياخشى سىندهن آد اولسون
گئچمىشىنە بىر بالاجه ياد اولسون
ادب اھلى او خودو قوجه شاد اولسون
قدىمي بىر محلە سىن (تبرىزه)
أتادان آنادان شىرينى سىن بىزە
مشروطە دەن (نائىب يوسف) ياد اولسون
شقەله نىب آسيلاندان آد اولسون
او اىنسانىن اولو روحى شاد اولسون
نائىب عباس (نائىب عباس) قره ملکە گئتدى
شاه چىلارا او گونونە خدمت ائتدى
شاه قوشونى حکمارى آلمىشدى
ناھاراجە حکماواردا قالمىشدى
حکماوارى بىر بىرىنە چالمىشدى
(ستار) گلىپ شاه چىلارى سىنديرىدى
(قىرەملك) ووران، ادو سئوندوردى
قوريان اولوم (ستارخانىن) آدىنا
رحمت او لا اونسو دوغان قادينا
حکماوارىن يئتدى او گونون دادينا
گلمە سىدى گئچە قوشون قالاردى
آروادلاردان قىزىلاردان كام آلاردى
رحمت او لا (حاج عباس رنجبره)
مدرسەنى او گئتدى بىزىم يئرە
عاشقى دير فەرنگلىيە هىزە
(قطران) دير مدرسە مىزىن آدى
داما ساغىمدا، وار او گونلىرىن دادى

قات قاریشیق

(کسروی) ده سئنده اولدو آنادان
منزه‌بی لر او نوگوتدى آرادان
من بیلمیرەم عاقدى يانا دان

تائیدىرار ياخشى، پىسى گله جاق
تائرى بىلىر يارين نئلر اولا جاق
يادىمىدا يرى كشف حجاب زمانى
أۈزۈم گور دوم چادرا جىران آزانى
تسوتور دولار مولانى نوحە خوانى
(مەھدى قلى) هرنە بىلدى ائله دى
آلچاقلارين دائىم يىشى بئله دى

قورخو يارادىمىدى حكومت اوگون
مسلمانلار ايشين سالمىشى دوبون
آزانلاردا چىخار دير دىلار اوپون

مسجدلىرى باغلامىشى (رضاشاه)
(اروسلار) يىلە آچدىرىدى (ا...)
رسىلار گىلب حكماوارا دولدولار
اردو ووروب نىچە مەت قالدىلار
داشقا - داشقا يىرپاق كلم آلدىلار
قوشون اىچەرە قادىن افسر واردىر
بوچور اىشلر بىزىم يئرەدە عار دير

آچىلىدى مسجدلىرى باغلى قالمادى
ايىنسان لارا توهين ائدهن اولمادى
افسوس مظلوم انتقامىن آلمادى

متقىين گىلب قاچدى (رضاشاه)
گور بە گور ايئله دى گورونمىز (ا...)

قات قاریشیق

سرباز خانا داغىلدى اولدو بىرباد
زندانىلار، مظلوم لار، اولدو آزاد
قورخوسوز دولاندى حىجانلى آرواد
نجات تابدى ناكس لردهن ائل ميز
آزاد اولدو تىركى آنا دىل ميز
اسلحەلر دوشدو ملت اليئە
تىۋانچە باغلادى چوخلار بئلينە
زمان اىستير ياخشى پىسلر بىلينە
اوگون لرده ملى دولت قورولدو
بىولانلوقلار بىير آز زمان دورولدو
(حضرت قلى اسماعيلى) (رضائى)
(آلمان حسن) يولداش (نوروز دائى)
(حسن قارى) اولموشدو لار فدائى
حڪماوارا ياخشى خدمت ائدىلر
آنلى آچىق افتخارلى گئىدىلر
كيمىلر دئى يئنى علوم حرامدىر
آلچاقلارا يالان دئىمك مرامدىر
زندگانلىق باشدان باشا درامدىر
ازل گوندەن بىزە يالان دئىدىلر
دوشونە نە ئىرى پالان دئىدىلر
مردم گئچە فاتوسيله گئىدەردىر
آغاج سىزا ايت لر حملە ائدەردىر
اوگونلرده گئچەن عمر ھەدردىر
حڪماواردا هېچ يوخودور گاز چراغ
قىير قومىلە آبىياريدان سوراغ

قات قاریشیق

(واینئل تقى) (بورنو جىرىق) (قره قاش)
 (گئچى كريم) (دوشان حسین) (قلم قاش)
 (مولاستار) (جىنلى غلام) (پىشىك باش)
بۇنلار ئۆلب بىزىدە ئۆلب گئىدرىك
روحلارىنا دائىم رحمت ائدرىك
 (قوقوش على) چىشمەسىزدە داشاردى
 (مامان جعفر) حكماواردا ياشاردى
 (مولاغلام) سۈزلىيندە چاشاردى
 كشك سووو، دەليك داشدان گئچىرىدى
 (اوجاق اوغلو) همين سودان اىچىرىدى
 (اصغر سارى) (اصغر قره) قالميرى
 (توبوخ كاظم) رىحان مىزە آلميرى
 (على قىيزقىن) داها المك سالميرى
 (كرېي قاسىم) اينك، جاميش ساخىلاردى
 (اصغر سۈكۈك) ائوه رە دە يوخلاردى
 (خاتون عباس) چولاق ائشىك آلاردى
 (خليل عمۇ) گۈزەل قاوال چالاردى
 (حسن برباد) گئچە باغدا قالاردى
 (حاج عبد الله) اوزون چېق چىرىدى
 (اوج قولاقدا) بوغدا، بوسنان اىرىدى
 (اصغر مئزۇغ) كاغاز گوللر ساتاردى
 (رئيس مەمد) دكائىندا ياتاردى
 (سودچى هاشم) سودلەر سوقاتاردى
 (حسن سرباز) ترياك چىكىپ اوخوردو
 (چولاق خليل) الده جوراب توخوردو

قات قاریشیق

برق عوضى ياندىرار دىك لامپانى
 كاغازلاردىك پىنجرەنى قوبىانى
 اوچاقلاردا ياندىراردىك يابيانى
 گئچن گۈنلر بىر - بىر گلىر گۈزومە
 بودور علت طول وئريرەم سۈزومە
 ايستە مىش بۇ شعرىمە داد اولسون
 مظلوم لاردان يوخسول لاردان آد اولسون
 حكماوارى سئۇهنلرە ياد اولسون
 بىر وظيفە بىلدىم بۇ نو اۋزومە
 دقت ائدىن صحبتەم، سۈزومە
 اوشاق ليقدا اياق يالىن گىزەردىك
 دستە جمعى شور ارخىنە اۋزەردىك
 باهار فصلى آشا قورواد ائزەردىك
 (خوشگل احمد) قرمىزى تورپ اكىرىدى
 (دالاڭ احمد) ميداندا دىش چىرىدى
 حاج شىيخ محمد) تايىغ دىير قرآن
 (فاضل آخوند) ال له شىرىدى درمانا
 رحمت اولا (شىيخ صادق) تك انسانا
 (مش تارۋىئىدى) چولىدەن سامان داشىرىدى
 مىردم اوگۇن امىيدىلە ياشىرىدى
 حكماواردا آزانى دىير (جىن قافار)
 (لودان رضا) بىر دە (على خار راخار)
 (ايکى باشلى رضا) دىنه وفادار
 (میر ستار هاشمى) بىزە افتخار
 گورمز بۇ اىنسانىن تايىن حكماوار

قات قاریشیق

(قره ممی) قیشدا تونقال قالاردى
 (کئن کئن اکبر) ائوده سازین چالاردى
 (علی باغانوان) گذار پولو آلاردى
 رحمت اولا (قیتىرەنە) ساغدى
 کىش عوضى تومانلار دا باڭدى
 (دورقۇن مەد) تورپ يئركۆكى ساتاردى
 (علی وازال) بىستە نېنى قاتاردى
 (ایكى قولپۇ) اولغا فرش چاتاردى
 (سوپاى عباس) آلانمادى بىرقادىن
 درك ائتمەدى طوپىون، آروادىن دادىن
 (دە دە مەد) اوپىون بازلىق بىلەمەدى
 (على قارقا) غم توزۇنۇ سىلەمەدى
 (دوزچى تىقى) اۇلدۇ گئىدى گولەمەدى
 رىstem نامە، اسکىندر دەن دەدىلر
 يىوخلايدىلار حقى مىزى يەدىلر
 (دالاک عبدل) اوشاڭ ختنە اىدەردى
 (حسن دقتور) يىئل آتىلە گئىدەردى
 زىندىگانلىق بىۋىئىرلەدە ھەدەردى
 (جىرىقىك اکبر) (حسن چاققال) يار اولسۇن
 (اصغر قانون) دەسىن گولۇسۇن شاد اولسۇن
 جمعە باغلاڭ گئىزماق چى لە دولاردى
 (اصغر زىرى) گۈزەل قاواڭ چالاردى
 اورە كىلرەن غم كىدەرى آلاردى
 (حسن پىيغىمېرلە) (ستاررىشىدى)
 اىكى سىدە حساب بىلەن كىشىدى

قات قاریشیق

(داسئى جواد) حرمەلى دوزگۇن اينسان
 (حسن ميرزا) اوخوردى ياخشى قرآن
 (يىتيم يوسف) قېرىز اولاگۇستان
 (على شىئقى) قېرىستان بولبولىدى
 فاتحەلرین، سىيرەلرین گولىدى
 (قمر نەنە) وسمە قاشا ياخاردى
 (نركس باجى) محمودىيە تاخاردى
 (هادى نە نە) آلىزلا را باخاردى
 (على قىيزقىن ربابەسى) تك قادىن
 گورمه مىشىم سئولىيم اونون آدىن
 (قوزمان اکبر) گولەملى سۆز دئىرەدى
 (ماشىق اوغلو) بوزمەلى دون گىرەردى
 (اوشقۇل حسن) رشوه آلىپ يېرەردى
 (پىير مسجدى) اره گىرەدە يىخلەدى
 او تانجاقلار هەر دورەدە سىخلەدى
 (جليل اوغلو) يورولماز باغانوانىدى
 (قانجىق باقىر) سئومەلى اينسانىدى
 بۇنلار اكىن باغلاڭ گولستانىدى
 دوز كىشىدى (شاه بىگىم اوغلو حسین)
 حقيقە يول تاپدى (مەممەش حسین)

محرم لر قارا پالتارگى يردىك
سینه وروب حسین حسین دى يردىك
مسجدىلرده ياخشى احسان ييردىك
احسان اوگون ياغلى كوكه آشىدى
آغلاماقدان گوزلىمیز ياشىدى
(چوووش اوغلو) زنجير وروب آغلاردى
نوحه خوانلار اۋرک لرى داغلاردى
(آمير محمود) گىچە شاسخى باغلاردى
شاسخى گىئىپ يورقون گلىب ياتاردىك
صبح نمازىن فكريمىزدەن آتاردىك
(آميربابا) قىره عباسالاردى
(همايىلى حسن) ياخشى طبىل چالاردى
(اکبر دائى) هىئىتە پول آلاردى
دستە ايلە بىزى گىئەردىك بازارا
پىنير چورك وئرەر دىلر ناهارا
(آغ كىپرىك حاج آقا) سئۈيملى اينسان
آغزىنин سووويىدى زىگىلە درمان
(يشكە حاج على اصغر) دئمىزدى دستان
(شيخ اکبرله) (شيخە باخان) گىئىلر
بوكيشى لر سادە عومر ائدىلر
(آمير صادق) رحمته اولسون قرين
(قوز حسنين) يئرى بېھشت برين
(غرض اوغلو) صحبت ائدهردى شيرين
(ايسبارانلى اصغر) بىلمىز دىر يالان
(استاد خليل نججار) وئرەر دىر اذان

بىر قورد گلىب اوشاقلارى يېرىھدى
ملت قوردا انگليس لى دىيئرەدى
مردم قورخوب گىچە ئوه گىرەردى
(ستار باغان) قوردى، ووروب اۇلدوردى
شجاعتين ائل اىچىنە بىل دىردى (۱)
(حاجى خانم مشدى على سى) (اصغرى)
حڪماواردان گىئىدى (ددخ اكىرى)
برج باردا ياشىر (آلمان جعفرى)
(تىئلى غلام) تئل لرينى داراردى
(حاج على اكىرى) محكم باشىن ياراردى
حڪماواردا شبىھ چىخان زمانلار
ايشلە نردى كەنه قلىج قالخانلار
قرمز، ياشىل گىيىنردى جوانلار
قالخان قلىج داشىردى (قلى گولباز)
چوخ واردىر حڪماواردا كىچىل، داز

۱- بى بىاتىنى قورد اوشاقلارى آپاران زمان جماعت ورد ائتمىدىلر و بوقورد قره مىمىنىن
اوغلۇ كىپلاي حيدىرى آپاردىرى كە سالدىر دىلار ايمدى قاير
قور ده يىلىم حلمەيم انگلىسىدەن گلمەيم
آ GAM چىچىل بويوروب وارلىلارا دە گىمەيم

(قوجا شرین) چوخ واردیر شهرتی
 (ایاق یالین حاج صادقین) حرمتی
 (عنوز عباس) آپاریری رحمتی

(اوْسکوک عباس) مذهبنی آتمادی
 آخرتین دونیا سینا ساتمادی
 گون گورمه‌دی دوستوم (جینلی اسماعیل)
 واغ باساردی باغدا (مشه میکائیل)
 چوخ بیلدی بیزیم (قصاب اسرافیل)

قره بکده بیل وورادی (مشد عباد)
 (حاج علی اکبر فاضلی) نین روحي شاد
 (عزراشیل حاج حسن) سؤزلری قانیر
 حق ناحق اوکیشی یاخشی تانیر
 (اوژون حاج محمود) داگئزیر دولانیر

(کئچل اسماعیلی) سئورم اوژزوم
 کئچل لرین رئیسینه یوخ سؤزوم
 (قوز آمیرزا) مکتبه درس دئیه‌ردی
 ناهارینا یوغورد، دوشاب یئیه‌ردی

او رحمتیلیک ساده پالتار گییه‌ردی
 (آدی تلقی) شهرتیدی رضائی
 (فرقانی) دا اوخوردوك ابتدائی^(۱)

۱- فرقانی - اسلامی و خصوصی بیر مدرسه دی که آدینا (مکتب) دیسیردیک حکماوار محله‌سینده من او مدرسه‌ده ۵ کلاس درس او خوموشام و گنجه‌لرده همین مدرسه ده گولستانی او خوموشام.

وئرنمەدی یئىنى علمدەن بىزە
 بىزە اوگون باخmadىك درسە سۋەزە
 غايىب اولدوک او گلمەدی هېچ اوزە
 آيدا فقط وئرەردىك او توزقان
 او يىرە دردى رسالە ايلە قرآن
 (ممد قوجا) سئەمان قويو قازاردى
 (على فالچى) يالان دووا يازاردى
 يالانچى لار كىنگەسى بازاردى
 (احمد مولا) حق دانىشاردى عيان
 پخش ائدەردى اطلاعات ھم كىهان
 (تانك اکبر) يىن اوز اوغلىدی (كور مهدى)
 (ميمون غلامحسين) نه پىسىلىك ائندى
 اوّلدور دولر قانى آرادا گىشتىدی
 قاتيل قاچب مجازاتدان قوتاردى
 دولتىدە اولسايدى ۇرزمە توتاردى
 (چولاق ميرى) عصا ايلە گئىدەردى
 (چولاق عباس) باشماق تعمير ائدەردى
 (چولاق مىسى) چوخ چالشماق ھەدەردى
 محلە يە داشقا فاييطون ايشلەردى
 اوشاق اوگون بىر شاھلىق خشلەردى
 (تاقى رضا) سىگار ائشىپ چىرىدى
 (چىندير رضا) رىحان مززە اكردى
 (مؤلم اوغلو) گۈزەل بازى چىرىدى
 (اکبر قره) مكەننى قووواردى
 (ينگى اوغلو) خرمى سووواردى

قات قاریشیق

۱۱۳

خوش یاشیری (قونسول حسین) (علی خان)
 فرش تو خورو (علی دلدل) (قاش آلان)
 بااغدا ایسلر (شاهگلی) هم (جره یان)
 بونلار منیم تای تو شلاریم گولومدی
 ترکی دیلی گؤزهل آنا دیلم دی
 (کئله) دهن (پاچه) دهن نه یازیم سنه
 قول تیچون) گئچیب دیر چوخ خیری منه
 (سوستوموست) با غلیدیر مذهب له دینه
 چوخ ساده یاشادی (آخ وای جعفری)
 اینسانین، اینسانا ده گمز ضره‌ری
 بابام (خلیل) اوچ او غلاتلاری نجار
 (تقی) (رضا) (حسین) منه افتخار
 دورد نوه‌سی اولوب نجار، حکماوار
 آتام (تقی) او غلوم (جعفر) دکورساز
 دوقوز نجار دئیب تخلصی یاز
 سون چارشنبه سوباغلاردى سیرسیرا
 اویسنا داردوq (رستم باز) هم (فرفرا)
 گاه چالاردوq (طبله قاوال) (جیرجیرا)
 خردا قیزلار تئله ووراردی (دئراق)
 او غلاتلار دا بیتیره‌ردى (مازالاق)
 گاه (فسقا) گاه (سویولبولی) چالاردوq
 کورپه لره بیز (چاخچاخی) آلاردوq
 يولداشلارین جیبینه داش سالاردوq
 (قرمزی یومورتا) دؤیوشدوره‌ردىک
 کوسولونی اوگون او پشدوره‌ردىک

قات قاریشیق

(حمیل عباس) همسایان (شاختاوردان)
 (قولو قیسا) هم (سولوك بورون قوربان)
 داششمازدیر (خوروز کبله ممد) یالان
 خوش یاشاردى (ساری محرم علی)
 (یتیم غلام) یاخشی ووراردی بلى
 (طوسی عباسی) من سئوهردیم اورکدەن
 (بیت‌الله داش) گون گورمه‌دی فلکدهن
 (پیشکار ممد) اون، الهدی الکدەن
 حاج الھیار) یاخشی شهرت بازدی
 حکماواردا اونون تایی آزدى
 (بابی رضا) (حجاجی بئچه) یاد اولا
 (لیلاج ممد) روھی بیزدهن شاد اولا
 (دیغیر باغیر) داندا گرەک آد اولا
 (کورکلبه علی) آش احسانی وئرەردی
 (پیغمبره) صلوات گونه‌ردى
 (طئیره‌ر ممد) گرەک سالینا یادان
 (قاطر اسماعیل) هئچ دوشمەدی مودان
 (بئش چاراک حسین) ده یانیری او دان
 (حق وئردى عباسی) با غلیدیر دینه
 او غلونون لطفی وار گذاردا منه
 (اصغر داناخور) هئچ اولماز دیر کدەر
 (قرمزی حاج حیدر) بھشتە گئدەر
 (آبى داش) یازیدا، با غوانلیق ائدەر
 زھمتله چولره عومرون قوتاریر
 ائکینچى بھره‌سین دلال آپاریر

قات قاریشیق

(کرم سودا) ایچمه‌لیدیر اوzman
گوزه‌لیدیر (لامار) (لیموناد) یامان
شیرین شکر بستنی ایدی بیر قرآن

(دهلی ممد آغا) توخوردی سوپان
عقلی دهن چوخ بیلدی دوغرودان

بیر گون یاغیش اوج گون دامجی داماردي
چیي دام، داشلار یاغیش ليقدا جوماردي
یوخسول دائم پالتار لارین یاماردي

خردا اوشاق تازا پالتار بیلمزدى
آغیز بورون لیلیغینی سیلمیزدى

گئچن زمان (اروسی چوست) گئیه ردیک
بایرام لاری تکجه (پیلوو) یئیه ردیک
قیش گئچه‌سی ائوه (ناغیل) دائم ردیک

کرسی باشی قیشدا، آسماء، گردکان
گؤز ووراردی بیر - بیرنه قیز اوغلان

(آشیق مازی) اوینامشوq میداندا
(توب عربی) (قاچدی توتدی) هرباندا
(ترنا وردی) (گول - گولی) رمضاندا

(پیشده ک گئچدی) اویونلارون قشنگی
اویون لاردا چئندو اولدو فرنگی

هئچ (گیزلن پاج گلديم قاج) تک اویون يوخ
اوینامشوq (قوندوم کوشдум) (لئس لس) چوخ
(دادغان دیغیرلاتدی) اویون اولار شوخ
(پیل دسته) تک خطرلى اویون اولماز
طمع کارین گوزو دونیادا دویماز

قات قاریشیق

بیز چورکه (نان) دائمه‌دیک سووا (آب)
چوله (صحراء) ده گیرمانا (آسیاب)
گئجه یه (شب) هم گونه‌شه (آفتاپ)

الى ایلیک زحمت لرى هئچ اولدو
خائين گوزلر انقلابدا پوج اولدو

بـهمنین ایگرمى دوقوزو سحرى
عصيان فکرى دولدورموشدى شەھرى
مستضعفـلـر سـايـمـيرـدـيـلـار خـاطـرـى

تـبرـيزـ اـهـلـى بـومـبـاـكـيمـى پـادـلاـدـى
تكـبـيرـ دـئـيـبـ بـانـكـلـارـى اوـدـلاـدـى

حـکـماـوارـيـم سـنـدـهـ گـلـدـىـن طـفـيـانـا
(باـقـرـ رـنـجـبـ) يـنـ بـوـيـانـدـى قـاناـ

افـتـخـارـدـيرـ انـقـلـابـاـ اـيـرانـا

(آـتـامـ حـمـيدـ) (رمـضـانـيـ) آـتـيرـدـى
گـولـلـرىـ مرـدـمـ قـاناـ بـاتـيرـدـى

حـکـماـوارـ دـانـ جـبـهـلـرـهـ گـئـتـدـىـلـرـ
شـهـيدـ اوـلـوبـ هـدـفـيـنـهـ يـئـتـدـىـلـرـ

دونـياـ اـهـلـيـنـ بوـتوـنـ حـيـرـانـ اـئـدـىـلـرـ

حـقـيقـتـ دـيرـ شـهـيدـ اـئـلـمـزـ دـيرـيدـىـرـ
جـنتـ بـئـلهـ اـيـنسـانـلـارـىـنـ يـئـرـيدـىـرـ

اوـشـاقـلـيـقـداـ بـيرـ آـزـ اـيـلـمـكـ سـالـشـامـ
ایـگـرمـىـ اـيـلـ نـجـارـ لـيـقـداـ قـالـشـامـ

(بـىـ مـثـلـىـ) لـهـ گـاهـ بـويـاقـچـىـ اوـلـمـوـشـامـ

باـشـلانـانـداـ مـيـنـ اوـجـ يـوزـ آـتـمـيشـ يـئـتـدـىـ
(نجـارـ اوـغـلـوـ) نـجـارـ لـيـقـيناـ گـئـتـدـىـ